PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette: Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Készült: 2020. augusztus 31.

Tartalomjegyzék

1. JOGSZABÁLYI ALAPOK ... 4
2. INTÉZMÉNYI ADATOK ... 4
3. NEVELÉSI PROGRAM ... 6
3.1 Pedagógiai munkánk jellemzői ... 6
3.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ... 11
3.2 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok ... 19
3.3 Egészségnevelési feladatok a napközi otthonban és a tanulószobán ... 21
3.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ... 24
3.4.1 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák ... 27
3.4.2 Tanórán kívüli tevékenységek ... 27
3.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai ... 31
3.6.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai ... 31
3.6.2 Az osztályfőnöki munka tartalma ... 32
3.6 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység ... 34
3.6.1 Különleges bánásmódot igénylő tanulók ... 34
3.6.2 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ... 75
3.7 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje ... 80
3.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel ... 81
3.9 A tanulmányik alatti vizsgák és szabályzatuk ... 87
3.9.1 A vizsgaszabályzat hatálya ... 87
3.9.2 A vizsgatárgyak részei és követelményei ... 89
3.10 Az intézménybe történő felvétel és átvétel helyi szabályai ... 90
3.10.1 Felvétel/beiratkozás szabályai ... 90
3.10.2 Iskolába történő átvétel szabályai ... 90
4. HELYI TANTERV ... 92
4.1 A választott kerettanterv megnevezése ... 92
4.2 A választott kerettanterv feletti óraszám ... 94
4.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei ... 102
4.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása ... 103
4.4.1 Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 103
4.4.2 A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 104
4.4.3 Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 104
4.4.4 A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 105
4.5 Mindennapos testnevelés ... 105
4.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai ... 106
4.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 107
4.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái ... 108

4.9 Az otthon felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 119
4.10 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei 120
4.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 120
4.12 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 122
4.12.1 Az iskola egészségnevelési elvei..... 122
4.12.2 Az iskola környezeti nevelési elvei 123
4.13 A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei 125
5. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések 131

1. JOGSZABÁLYI ALAPOK

- Alapító okirat
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az emberi erőforrások minisztere 4/2013. (I.11.) EMMI rendelete a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról
- 26/1997 (IX.3.) NM rendelet iskola-egészségügyi ellátásról
- 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

2. INTÉZMÉNYI ADATOK

1. Intézmény neve	**Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola**
Székhelye	**3346 Bélapátfalva, Apátság u.2.**
OM azonosító	**031498**
2. Fenntartó és működtető szerve	Egri Tankerületi Központ 3300 Eger, Bem tábornok u.3.
3.Típusa	általános iskola

4. Köznevelési alapfeladatok	Általános iskolai nevelés-oktatás nappali rendszerű oktatás alsó tagozat, felső tagozat 1-8 évfolyamig a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos- hallási, látási fogyatékos két tanítási nyelvű oktatás (angol) emelt óraszámú oktatás (idegen nyelv, testnevelés) integrációs felkészítés
5. Egyéb foglakozások	tanulószoba
6. Felvehető maximális tanulólétszám	352 fő
7. Beiskolázási körzet	Bélapátfalva, Balaton, Bekölce, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél
8. Gazdálkodási jogkör	A gazdálkodással kapcsolatos pénzügyi és számviteli szolgáltatásokat, feladatokat a hatályos jogszabályoknak megfelelően az Egri Tankerületi Központ végzi
9. Átvállalt alapfeladat	• iskola-egészségügyi ellátás • pedagógiai szakszolgálat (logopédiai ellátás)

3. NEVELÉSI PROGRAM

3.1 Pedagógiai munkánk jellemzői

„Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szerettünk csinálni."
(Szent-Györgyi Albert)

Alapelvünk

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapelve, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve lehet a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóinkkal elsajátíttatni, melynek eredményképpen ezek képviselete válhat bennük meggyőződéssé és határozhatja meg viselkedésüket.

Célunk

A **Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola** intézményében tanító pedagógusok nevelő-oktató munkájának **célja a tanulók** életkori sajátosságait figyelembevevő, **széleskörű személyiségfejlesztése:**

- az egyéni képességek és készségek kifejlesztése (**perszonalizáció**)
- felkészítés a társas-társadalmi együttélésre (**szocializáció**)
- a perszonalizáció és szocializáció eredményeként tanulóinkat felkészíteni a társadalmi munkamegosztás rendszerébe való bekapcsolódásra.

Értékeink

Pedagógiai munkánk során **a célok megvalósulásához a következő értékeket helyezzük előtérbe**:

- tudás (alkalmazható tudás) és műveltség
- problémamegoldó gondolkodás (kreativitás)
- testi-lelki egészség
- a természeti és a társadalmi környezet tisztelete, óvása
- nemzetünk hagyományainak megőrzése, a nemzeti identitás fejlesztése

Kiemelt feladatok

A legfontosabb pedagógiai feladatunk

- a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek és készségeinek kialakítása, bővítése,
- tanulóink motiválási lehetőségeinek kihasználása,
- stabil erkölcsi alapok kialakítása,
- egészséges életmódra nevelés,
- szellemi és társadalmi kultúránk átadása,
- szervezeti kultúránk átörökítése,
- tanulóink szociális és érzelmi intelligenciájának fejlesztése,
- tanulóink kommunikációs képességek alakítása, az udvarias nyelvi magatartás megtanítása
- környezettudatos szemléletmód kialakítása.

Az iskolánk, mint szervezet funkciói

- **individualizációs funkció**: az egyes tanulók személyiségfejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása →elősegíti az egyedi személyiséggé válást.
- **szocializációs funkció**: a felnövekvő generáció számára közvetíti a társadalom normáit, értékeit, rendjét.
- **kvalifikációs (képzési) funkció**: a gyermekek által megszerzett tudást, készségeket, kompetenciákat a felnőttkori élethivatás szolgálatába állítva elősegíteni a tanulók pályaválasztását.
- **szelekciós vagy allokációs funkció** (rejtett funkció): az iskola sajátos társadalmi szelekciót is végez. (Szelekció: iskolai pályafutások esélyeinek teljesítményeken alapuló elosztása. Allokáció: meghatározott foglalkozási területekre való irányítás.)

A megvalósítás lehetőségei, eszközei

Cél	**Feladat**	**Lehetőség, eszköz**
Felkészítés a továbbhaladásra, esélyegyenlőség biztosítása	A tanulók korszerű · ismereteinek, · képességeinek, · készségeinek kialakítása, bővítése	- szakmailag jól képzett pedagógusok - ismeretszerzésre ösztönző egyéni feladatok - differenciálás, felzárkóztatás
Érdeklődő, az ismeretszerzés felé nyitott tanulók	Tanulóink motiválási lehetőségeinek kihasználása	- érdekes, játékos tanórai feladatok - pályázatokon való részvétel - tanulmányi- és sportversenyeken való részvétel - egyéni képességekre épülő feladatok adása - szakköri tevékenység - tanulmányi séták, kirándulások - táborozás - nyilvános dicséret - differenciálás, felzárkóztatás
Alapvető társadalmi, normáknak, elvárásoknak megfelelés	Stabil erkölcsi alapok kialakítása	- drámapedagógiai órák - szituációs játékok - DÖK munkájába bekapcsolódás - esetmegbeszélések (hibák, problémák feltárása) - pedagógusok személyes

		példamutatása
Testi-lelki egészség	Egészséges életmódra nevelés	- sportfoglalkozásokon, edzéseken való részvétel - együttműködés a védőnővel, az iskolaorvossal, az iskolarendőrrel - iskolai túrákon való részvétel - zongora-,gitároktatáson való részvétel - rajzszakkörön való részvétel - osztályfőnöki óra keretében drog prevenciós foglakozások
Nemzeti identitás kialakítása	Szellemi és társadalmi kultúránk átadása	- iskolai és városi ünnepségeken való részvétel, fellépés, szervezésben való részvétel - hagyományőrző programok szervezésének segítése, fellépés, részvétel
Iskolánk hagyományainak őrzése, átörökítése	Szervezeti kultúránk átörökítése	- tanulóink bevonása iskolánk hagyományos tevékenységeibe - összetartozás jelképei (nyakkendő, logó)
Elfogadás	Tanulóink szociális és érzelmi intelligenciájának fejlesztése	
Együttműködés a pedagó-	Tanulóink kommunikációs	

gusokkal, iskolatársakkal	képességek alakítása, az udvarias nyelvi magatartás megtanítása	
Természeti környezetünk megismerése, védelme	Környezettudatos szemlé-letmód kialakítása	

3.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Célok

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése)
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, az esztétikum befogadására és létrehozására
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonságainak tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt

- Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére

Feladatok

- A tanulók egyéni képességeihez alkalmazott módszerek, pedagógiai eljárások alkalmazása
- Olyan tevékenységi formák biztosítása a tanórán és tanórán kívül, ahol hazánk és a különböző népek kultúrájával ismerkedhetnek a tanulók
- A szakértői vélemények beszerzése a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési programjának megtervezéséhez
- Személyiségjegyek fejlesztése, döntéshozó képességek fejlesztése, lehetőségeik megismertetése
- A tanulók rendszeres, komplex értékelése
- A tanárok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztése
- A képességfejlesztésre sokféle ismeret változatos kombinációjának alkalmazása
- Az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás lehetőségeinek megteremtése. Preventív tevékenységek során ismerjék meg a drog, az alkohol, a dohányzás egészségkárosító hatását
- Meg kell ismertetni a tanulókat a környezettudatos magatartás egyéni és közösségi szinten való szükségességével, a megfelelő életvitellel
- A tanítási órán és órán kívüli foglalkozásokon folyamatos feladat az információs és kommunikációs kultúra megismertetése, az információk megtalálásának segítése.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Eszközök

- Differenciált foglalkozás, egyéni fejlesztés
- Szakköri foglalkozások, könyvtár, internetes-hozzáférés

- Egyéni- kiscsoportos foglalkozások a fejlesztéshez
- Pályaismertetők, fórumok szervezése
- A motiválás, a tanulás és értékelés folyamatának összekapcsolása: szóbeli és írásbeli értékelés
- Továbbképzések (házon belül és kívül), nevelési értekezletek
- A helyi tantervek: fejlesztendő képességek és kulcskompetenciák szerveződjenek kompetencia-térképpé
- A tanulókat bevonni a közvetlen környezetük értékeinek megóvásába, gyarapításába (dekorációk, hulladékgyűjtés, takarítás, fásítás)
- Számítástechnika szaktanterem, könyvtár, internetes hozzáférés biztosítása

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulókra
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelői hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	**Közvetett módszerek**
Szokások kialakítását célzó, beidegződő módszerek.	- Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Közös célok kitűzése, elfogadása - Hagyományok kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a

	- A nevelő személyes példamutatása	közösségi éltből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

Nevelési céljaink megvalósítását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- ***Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége –vagyis több mint ötven százaléka– a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek).***
- ***Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,***
- ***Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,***
- ***Elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.***

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink

- **A tanulók erkölcsi nevelése**

  Feladat:

  - Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- **A tanulók értelmi nevelése**

  Feladat:

  - Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése
  - A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása

- **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelés**

  Feladat:

  - Az emberi együttélés szabályainak megismertetése
  - A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készségek kialakítása
  - A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása

- **A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése**

  Feladat:

  - Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

- **A tanulók akarati nevelése**

  Feladat:

  - Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése
  - A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása

- **A tanulók nemzeti nevelése**

  Feladat:

  - A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése
  - A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése
  - A hazaszeretet érzésének felébresztése.

- **A tanulók állampolgári nevelése**

  Feladat:

  - Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése
  - Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt
  - Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvételre

- **A tanulók munkára nevelése**

  Feladat:

  - Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása
  - A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányító tevékenységek gyakoroltatása

- **A tanulók egészséges életmódra történő nevelése**

Feladat:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése
- Egészséges, edzett személyiségek kialakítása
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása

Tevékenység	Elvek/módszerek	Felelősök	Határidő
Intellektuális szükségletek fejlesztése	- Motiváció - Szemléletesség - Komplexitás - Differenciálás	Szaktanárok, tanítók, gyógypedagógus	Folyamatos
Értelmi képességek fejlesztése	- Folyamatos visszajelzés - Modellizálás - Képességfejlesztés - Differenciálás	Fejlesztő pedagógus, Szaktanárok, tanítók, gyógypedagógus	Folyamatos
Esztétikai szükségletek	Elsősorban az ének, rajz és az irodalomórákon az alkotásivágy felkeltése, élménybefogadás szükségének kialakítása, komplexitás elve - Szemlélődő magatartás kialakítása - Kiállítások, színházi előadások látogatása	Szaktanárok, tanítók, gyógypedagógus Szakkörvezetők	Folyamatos Folyamatos
Magatartás fejlesztése	- Osztályfőnöki órák - Az adott szaktárgyaknál koncentrációval	Szaktanárok, tanítók, gyógypedagógus Osztályfőnökök	Folyamatos
	- Emberismeret	Szaktanárok, taní-	

Életmód szabályo-zás	- Osztályfőnöki órák - Egyéb tantárgyak	tók, gyógypedagó-gus Osztályfőnökök	Folyamatos

A személyiségfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek, színterek

- Alapvető szabályok megtanulása, alkalmazása: köszönés, bemutatkozás, kulturált étkezés, udvariasság, segítőkészség
- Csoportszokások, hagyományok (gyermekközösség, osztályközösség, tanulói csoportok hagyományos programjai…)
- Tanulmányi munka (a tudás, a szorgalom elismerése)
- Értékelési rend, jutalmazás/elmarasztalás
- Egyéni- és csoportos beszélgetések, didaktikus játékok (osztályfőnöki órák, osztálydélutánok…)
- Kézműves tevékenységek (kézműves szakkör, rajzóra, technika óra…)
- Népi játékok, népszokások (énekóra, néptánc oktatása, hagyományőrző tevékenységek: téltemető, farsang…)
- Túrák, táborok, kirándulások (Csákvári-emléktúra, osztálykirándulások, sporttáborok, nyári tábor…)
- Iskolán kívüli programok (mozi, színház, kiállítás, bábszínház, játszóház stb.)
- Művészeti tevékenységek (hangszeres zeneoktatás, rajz szakkör)
- Sportvetélkedők, sportfoglalkozások
- Felelősi rendszer (tanulói ügyelet, hetesi rendszer, naposok rendszere, házi feladat felelős…)
- Versenyek, pályázatok
- Ünnepségek, megemlékezések (városi, iskolai szintű rendezvények)
- Osztályünnepségek

3.2 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés magába foglalja a körszerű egészségnevelés, a prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés feladatait, módszereit.

Az egészség a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Az egészség az életcéljaink megvalósításának egyik eszköze. Bioszociális lényként az embernek életre, és egészségre van szüksége. Ezek képezik alapvető szükségleteit, értékeit. Az egészség megőrzése, megvédése, fejlesztése, visszaszerzése mind az egyed, mind a társadalom érdeke.

Az egészség kiteljesedéséhez négy feltétel megléte szükséges:

- az egyén társadalmi integrálódása (családhoz, iskolához, valamely más közösséghez)
- a változó környezeti hatásokhoz, terheléshez való alkalmazkodás képessége

- a személyes önállóság megőrzése
- az összhang megteremtése a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek között.

Az iskolai egészségfejlesztés csak akkor hatékony, ha valóban teljes körű

- kiterjed az összes egészségkockázati tényezőre
- folyamatosan és rendszeres jelen van az iskola mindennapi életében
- minden tanuló részt vesz benne
- a tantestület egységesen részt vesz benne
- a szülők, a civil szervezetek, a fenntartó, az iskola társadalmi környezetének bevonásával valósul meg

A teljes körű egészségfejlesztés négy alappillére

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testedzés/testnevelés (elemei közé kell, hogy tartozzanak a tartásjavító tornák, a ritmikus mozgások, a tánc…)
- a tanulók személyiségfejlesztése személyközpontú pedagógiai módszerekkel, a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, rajz, tánc, népi gyermekjátékok…)
- egészségfejlesztés beépülése az iskolai nevelő-oktató munkába

Az iskola egészségnevelési tevékenységének feladatai

- egészségfejlesztő környezet kialakítása
- közösségi szintű egészségfejlesztő tevékenység
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – sajátítsák el az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismereteket
    - önmaguk és egészségi állapotuk ismerete
    - az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
    - szenvedélybetegségek elkerülése
    - az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
    - a barátság, a párkapcsolatok
    - a szexualitás szerepe az egészség megőrzésében
    - a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
    - a személyes higiénia

- elsősegély nyújtás alapjainak elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- Szervezetten, a biológia–egészségtan tanterv részeként, 8. évfolyamon „Összhangban a környezettel: az egészség megőrzése" című fejezet kiegészítéseként
- Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Célunk, hogy tanulóink megtanulják, hogy **az egészséges életmód kialakításának nemcsak a betegség megelőzés a célja, hanem a harmonikus élet értékként való tisztelete is.**

Az iskolai egészség nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják

- mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészség fejlesztő testmozgás az első – negyedik évfolyamon; az iskolai sportkör foglalkozásai; tömegsport foglalkozások; úszásoktatás; tájfutás;
- a természetismeret, biológia tantárgyak, valamint az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: napközis/tanulószoba foglalkozások, egészség nap, szakkörök; gyalogtúrák, hétvégi sportprogramok
- napi játékos, egészségfejlesztő testmozgás
- iskolarendőr által tartott osztályfőnöki órák
- általános baleset-megelőzési oktatás (alapoktatás tanév elején, de folyamatosan kell alkalmazni; adott tantárgyaknál –technika, testnevelés- kiemelten fontos feladat)
- elsősegélynyújtáshoz szükséges alapismeretek elsajátítása (mentőszolgálat)
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, fogorvos, védőnő) segítségének

igénybevétele

- felvilágosító óra, fórum megtartása félévente egy alkalommal az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra keretén belül
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése
- drog prevenciós tevékenység

3.3 Egészségnevelési feladatok a napközi otthonban és a tanuló-szobán

A napközi otthon, a tanulószoba az egészséges életmód szokásainak kialakítására alkalmas „gyakorlóterep”. A sokféle tevékenység (étkezési helyzet, tanulás, szabadidő eltöltése) természetes módon segíti azoknak a szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek életének későbbi időszakában meghatározzák életmódjukat. Ezért itt, az egészségnevelési feladatok gyakorlására, elmélyítésére számos lehetőség kínálkozik.
Az egészséges életmód igényeinek felkeltése, a szokások kialakítása csak akkor eredményes, ha az folyamatos, rendszeres, éveken keresztül tartó nevelési folyamat. Eredményességét befolyásolja a tudatos nevelői magatartás, a tervezőmunka.

Napirend

- A napközi, a tanulószoba napirendjének egészségügyi követelményei:
- A szabadidő időtartama: 8-14 éves korban a gyermekeknek napi 150 perc szabadidőre van szükségük ahhoz, egészségi károsodás nélkül fejlődjenek. Ebből 90 percet levegőn, mozgással kell eltölteni
- Az önálló tanulás időtartama naponta 6-8 éves gyermekeknek max. 1 óra, 9-14 éves gyermekeknek max. 2 óra
- Az étkezéshez szükséges időmennyiség: ebéd napi 30 perc (nyugodt körülmények között), tízórai és uzsonna 15 perc (ülve, nyugodt körülmények között)
- A tevékenységek sorrendje: ebéd, szabadban töltött szabadidő, önálló munka, uzsonna, szabadidő
- A napirendben szerepelnie kell a tevékenységek egymás utáni sorának és a tevékenységre szánt időnek. A napirendet meg kell beszélni a gyermekekkel és jól lát- ható helyen ki kell tenni a falra.

Étkezési szokások és egészséges életmód-tanácsok

- Hívjuk fel a szülők figyelmét a chipsek, csokik, cukrozott italok káros hatására!
- Az ebéd, tízórai, uzsonna elfogyasztásához biztosítsunk nyugodt körülményeket!

- Figyeljünk arra, hogy elegendő folyadékmennyiséget isznak-e a gyerekek!
- Az étkezés kisebb csoportokban, terített asztalnál történjen!
- A terítéshez szervezzük meg a naposi rendszert!
- A tízórait, uzsonnát tányéron vagy szalvétán, ülve fogyasszák el a gyerekek!
- Figyeljünk oda az étkezési illemszabályok betartására, az evőeszközök helyes használatára, az étkezés előtti kézmosásra!

Személyes higiénia szokásainak kialakítása

- Kézmosás étkezés előtt, után, szabadidős tevékenység után, tanulás megkezdése előtt, WC-használat után
- Fogmosás, szájápolás étkezés után (ha lehetőség van rá)
- Öltözködés az időjárásnak és tevékenységnek megfelelően – rendezett ruházat
- Zsebkendőhasználat
- A fentiek megvalósulásának feltétele a tisztasági felszerelések (törülköző, WC papír, papírzsebkendő, szalvéta) biztosítása.

Tanuláshoz kapcsolódó egészségügyi szokások

- A tanulás előtti szabadidő, pihenés, „gyakorlása”, ennek tudatosítása a gyermekekkel
- Szellőztetés, rendrakás a teremben (szemét összegyűjtése, táskák elhelyezése, kabátok elhelyezése), nyugalmat adó környezet megteremtése
- A tanulás előtti kézmosás, biológiai szükségletek (WC használat, folyadékfogyasztás) kielégítése
- Taneszközök rendberakása, asztalrend megteremtése
- A tanuláshoz nyugalmat adó légkör biztosítása
- A senkit nem zavaró segítségkérés, segítségadás módjának kialakítása
- Tanuló párok, kiscsoportok szervezése
- Az írásbeli munkák ellenőrzésének megszervezése

Az iskola egészségnevelési programjával egyetértek.

dr. Fehér László

3.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés feladata az életkor növekedésével változik, így a tevékenységi rendszer szélesedik, a munka önállósága fokozódik, a közösség szerkezete differenciálódik, az együttműködés növekszik..

Világossá kell tenni az együttélés szokásait, elő kell segítenünk az ahhoz való alkalmazkodást.

Az egyéni bánásmód biztosítja, hogy a gyermekek, a rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően váljanak a közösség tagjaivá.

A tanulói személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- A különféle iskolai tanulói közösségek szervezése, nevelői irányítása

  Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

  Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig

- Az önállóság és együttműködés képességének kialakítása

  Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a tanulókban, közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé

célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

  Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos szervezése. A tanulók a közösségek által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódjanak, azokban aktívan részt vegyenek, és tapasztalatokat gyűjtsenek.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

  Feladat: A tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai kertek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A folyamat leírása

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
Az iskolába lépő első osztályok beindítása, közösség kialakítása	Szokásrendszer kialakítása	Tanítók	I. félév és folyamatos
Kisebb csoportok, (szakkörök…) napközis csoportok kialakítása,	Szokásrendszer kialakítása	Szakkörvezetők, Napközis nevelők	Tanév elején és folyamatosan
Az iskolai szabályok házirend – betartása	A házirend ismertetése, a nevelési helyzetek elemzése, értékelés, példamutatás	Pedagógusok	Tanév elején és folyamatosan

„Együttes élmény”, hagyományok teremtése, ápolása	Iskolai versenyek, vetélkedők szervezése, közös ünnepélyek szervezése	Iskolavezetés, Munkaközösségvezetők Pedagógusok Osztályfőnökök	Munkatervben meghatározottak szerint

3.4.1 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

Tanítási óra

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítás-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél miden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógus nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:
    - Az első évfolyamon a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére kis létszámú első osztályt szervezhet az iskola
    - A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így –elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél– a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak

3.4.2 Tanórán kívüli tevékenységek

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását tanítási órán kívüli tevékenységek is segítik.

Hagyományőrző tevékenységek

Kiemelt feladat az iskola és a gyermekközösség névadójának, Petőfi Sándor emlékének

ápolása (évenkénti megemlékezés, iskolai szintű rendezvények szervezése)

Iskolai ünnepségek, hagyományos programok

- Tanévnyitó ünnepség
- Aradi vértanúkra emlékezünk
- Szüreti bál
- Csákvári emléktúra
- Október 23. – iskolai ünnepség
- Halloween-party
- A magyar nyelv napja
- Mikulás ünnepség
- Karácsonyi ünnepség
- Petőfi emlékműsor, koszorúzás
- Magyar kultúra napja
- A holokauszt nemzetközi emléknapja
- Farsangi bál
- Betekintő - nyílt napok a szülők számára
- Tanulmányi és sportversenyek
- Iskolába hívogató (nyílt nap a leendő első osztályos gyerekek és szüleik számára)
- Március 15. - iskolai ünnepség
- Beiratkozás
- Föld napja - Papírgyűjtés
- Madarak és fák napja
- Iskolai gyermeknap
- A nemzeti összetartozás napja
- Ballagás
- Tanévzáró ünnepség
- Tábor

Diákönkormányzat

A tanulók érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének

segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 2-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

Napközi otthon – tanulószoba

Ha a szülő igényli, az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon/tanulószoba működik.

A tanítási szünetek munkanapjain összevont napközi otthonos csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

Diákétkeztetés

Tanulóink – szülői igény szerint- napi háromszori, illetve, napi egyszeri étkeztetésben részesülhetnek. A konyha fenntartója, az önkormányzat által megállapított étkezési térítési díjakat az általa meghatározott módon és időben kell befizetni.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglakozások

Az egyéni képességek eredményesebb, hatékonyabb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengébb teljesítményt nyújtó tanulók felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik:

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból felzárkóztatásra és tehetséggondozásra törvényi órakeretet biztosítjuk
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére felzárkóztató, képességfejlesztő órákat tartunk magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból heti egy órában.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre, a

szabad- idő kulturált, hasznos eltöltésére.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek: művészeti, technikai, szaktárgyi szakkörök, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról –a szülői igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével– minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola alkalmazottja. Szakköreink közül a hangszeres zeneoktatás és az önvédelmi sport önköltséges.

Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy az osztálytanítók, illetve a szaktanár- ok végzik.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára egy alkalommal szülői engedéllyel és beleegyezéssel tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes.

Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon (öt nap) keresztül tartó erdei foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolában való részvétel önkéntes.

Múzeumhoz, kiállításhoz, könyvtárhoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészi előadásokon tett csoportos

látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére iskolánk a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez. (túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények, hangszeres oktatás…)

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti, amely a városi könyvtárban nyert elhelyezést.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használhatják.

Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes. A hitoktatást nem igénylő tanulók etikaoktatásban részesülnek.

3.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

3.6.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,

- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.6.2 Az osztályfőnöki munka tartalma

Osztályfőnök megbízása

Az osztályfőnököt az – osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva - az intézményvezető bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

A munka jellemzői

- Komplex, átfogó – a tanuló egész személyiségére irányul a tevékenysége
- Differenciált – a személyiség és a közösség fejlesztése folyamán individualizált követelményeket támaszt
- Rugalmas - nincs előírható, részleteiben megtervezhető tananyaga; ellátása

lényegesen több spontaneitást, rugalmasságot, reflektivitást igényel

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- **Neveléssel kapcsolatos feladatok**
  - A tanulók személyiségének alakítása
  - A közösségi élet kialakulásának elősegítése
  - A tanulók otthoni körülményeinek megismerése
  - A tanulók egyéni problémáinak megismerése
  - Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
  - Kirándulások és szabadidős programok szervezése
- **Adminisztratív feladatok**
  - Az osztállyal kapcsolatos adminisztráció ellátása (értékelés, statisztika, továbbtanulás, mulasztás, napló ellenőrzése…)
  - Fegyelmi büntetés kiosztása
  - Javaslattétel dicséretre, jutalmazásra, segélyezésre
  - Kötelező orvosi vizsgálat számontartása
- **Tanulást segítő feladatok**
  - A tehetséges gyerekek differenciált fejlesztése
  - A lemaradók felzárkóztatása
  - A tanulók tanulmányi előmenetelének segítése
- **Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok**
  - Az osztály és a tanárok közötti viszony koordinálása
  - Rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal
  - A tanulók érdekeinek képviselete az iskola előtt
  - A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről
- **Tájékoztatási feladatok**
  - A szülők tájékoztatása gyermekük előmeneteléről

- A szülők tájékoztatása aktuális iskolai ügyekről
- A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről

3.6 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.6.1 Különleges bánásmódot igénylő tanulók

3.6.1.1 Sajátos nevelési igényű tanulók segítése

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelési oktatási programja a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete 2. sz. mellékleteként kiadott „Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei" figyelembevételével készült.

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény 4. § 25. szerint: Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottságság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Iskolánk alapító okiratában foglaltaknak megfelelően a sajátos nevelési igényű tanulók alábbi csoportjainak ellátása tartozik feladatkörünkbe

- tanulásban akadályozott /enyhe fokban értelmi fogyatékos/
- beszédfogyatékos
- érzékszervi fogyatékos (hallássérült)
- autizmus spektrumzavarral küzdő
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, /diszlexia, diszgráfia, diszkalkúlia (figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók

A sajátos nevelési igény kifejezi

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy
- teljes körű módosulását
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését,
- fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesz- tő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő oktatásuk.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók - a 2006 -2007. tanévtől - a többi tanulóval együtt, integrált oktatásban vesznek részt.

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs foglalkozásai
A Nkt. 47. § (1) értelmében a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szak-értői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani

Az integráltan oktatott tanulók egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációjához egyéni fejlesztési tervet készítünk, a foglalkozásokat központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentáljuk.

- tanulásban akadályozott /enyhén értelmi fogyatékos/
- értelmileg akadályozott /középsúlyosan ért. fogy./
- a beszédfogyatékos
- hallásfogyatékos
- autizmus spektrumzavarral küzdő
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek részére egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs foglalkozásokat biztosítunk a közoktatási törvény 52§(6) időkeret terhére (2013. 09. 01.-től a Nkt. 27. § (8) szerint)

Az integrált keretek közötti oktatás feltételei

- a iskola pedagógusainak, a szülők közösségének, és a gyermekeknek a felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- a habilitációs és rehabilitációs szemlélet érvényesítése a különböző pedagógiai

színtereken.

- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása
- sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása: alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki:
    - a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulását
    - szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás érdekében
    - egyénre szabott módszereket, technikákat alkalmaz.
    - a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a tanórai tevékenységekbe, szükség esetén megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz.
    - alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez
    - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait beépíti a pedagógiai folyamatba
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár
    - segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
    - segítséget nyújt a tanuláshoz szükséges taneszközök, speciális segédeszközök kiválasztásában
    - javaslatot tesz gyógypedagógiai speciális módszerek alkalmazására
    - figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra
    - együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatit, észrevételeit, javaslatait
    - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján - a rehabilitációs

fejlesztést szolgáló órakeretben.

- amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert is bevonunk a fejlesztő munkába /pszichológus, orvos, konduktor/.

Iskolánkban a gyógypedagógiai szolgáltatást

- egy fő pszichopedagógia szakos gyógypedagógus végzettségű fejlesztő pedagógus
- utazó gyógypedagógus
- tanulásban akadályozott gyógypedagógus (megbízási szerződéssel)
- egy fő logopédus pedagógus látja el

A rehabilitációs foglalkozások számára külön fejlesztő- és logopédia szoba áll rendelkezésre

A Nemzeti alaptanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában

A Nemzeti alaptanterv /NAT/ a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő készségek, képességek mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának alapelvei, célkitűzési, feladatai

Pedagógiai elvünk

A speciális segítséget igénylő gyermekek egyéni szükségleteinek, képességeinek és lehetőségeinek figyelembevételével fejlődésük elősegítése.

Elsődleges nevelési cél: a harmonikus személyiségfejlődés elősegítése a sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentését célzó fejlesztési eljárásokkal, módszerekkel.

A terápiás célrendszer és a korrektív, kompenzáló, terápiás iskolai műveltségtartalom, tevékenység, eszközrendszer megválasztásnak szempontjai

- A sajátos nevelési igényű tanuló egyéni, speciális szükséglete. Ez jelenti a tanulók

egyéni, személyes érdekeinek figyelembevételét, az egyéni fejlesztés lehetőségének biztosítását

- A fejlesztés a különféle fogyatékossággal rendelkező sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, mely a tantárgyi és egyéni fejlesztési programokban reprezentálódik
- A feladatok meghatározásánál az egyes gyermek meglévő képességeiből kell kiindulni, a hiányosságok figyelembevételével. A tervezés és megvalósítás módja differenciált és egyénre szabott

A nevelés-oktatásfejlesztés feladata

- Ismeretnyújtás a környező világban való eligazodáshoz, az élet zavartalan működtetéséhez szükséges alapvető készségek, képességek, attitűdök, fejlesztése, valamint ezekkel párhuzamosan a sérült pszichikus funkciók, a fejletlen gondolkodási műveletek célzott terápiája
- A tanítás-tanulás folyamatának csak akkor van személyiségfejlesztő hatása, ha a pszichikus funkciók egészére hat. Ez csak úgy valósulhat meg, ha minden

  műveltségi terület, minden tantárgy hozzájárul a maga lehetőségeivel a sérült vagy fejletlen pszichikus funkciók korrigálásához
- A nevelés-oktatás 8 éve alatt a tanuló jusson el saját fejlődési lehetőségeinek maximumára. Korlátait is figyelembe véve legyen képes harmonikus, értékes, egészsége, kulturált önálló életre. Legyen képes mikro-és makrokörnyezetébe beilleszkedni, eligazodni, tehát a nevelés segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést
- A tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl

Követelmények

A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai oktatásának tantervi irányelve deklarálja, hogy a tantárgyak tantervében meg kell fogalmazni a fejlesztési követelményeket.

- A tantárgyi tantervek tananyagában, tevékenységrendszerében rejlő lehetőségek segítik és tudatossá teszik a követelmények megvalósítását
- Tanulóinknál az iskoláztatás teljes ideje alatt a legfontosabb korrekciós feladat, hogy a sérült, fejletlen pszichikus funkcióikat, a tanuláshoz szükséges

képességeiket, a gondolkodásukat terápiás módszerekkel fejlesszük. Ezáltal nemcsak iskolai fejlődésüket segítjük, hanem komplex személyiségfejlődésüket is

- A követelmény tulajdonképpen egy folyamat, mely képességek fejlesztése, korrekciója, és hosszú éveken át érlelődik, minőségében, mennyiségében gazdagodik
- A fejlesztési követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez, vegyék figyelembe a sérülésből adódó hátrányokat

Értékelés, minősítés

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelési elvei alapvetően megegyeznek az ép fejlődésű gyermekekével, de ezen a területen is hangsúlyozni kell a sérülés-specifikus sajátosságokat.

- ezen tanulók esetében a tananyag feldolgozása több lépcsőben, kis lépésekre bontva történik. A folyamatos, fejlesztő, segítő értékelés, a tevékenységeiről való azonnali visszacsatolás biztosítja a gyermek számára a megerősítést
- folyamatos és motiváló hatású, a tanuló állapotának megfelelően differenciált
- pontosan feltárja a pozitívumokat és a hiányosságokat a tanulási képességek területén
- megoldási javaslatokat ad a fejlesztésre, korrigálásra
- kialakítja a helyes önértékelést, reális önismeretet
- a tanulók értékelése – fogyatékosságát, egyéni sajátosságait figyelembe véve - mindig az önmaga képességeihez viszonyított fejlődés minősítése legyen
- a gyermekek minősítésében döntően pozitív értékelési formát alkalmazzunk
- szakértői vélemény javaslata alapján a tanuló felmenthető egyes tantárgyak, tananyagrészek minősítése, értékelése alól. / Ktv. 30§ (9)/

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

Célja, feladatai

- a különféle fogyatékosságokból eredő hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.

- fontos a transzferhatások kihasználása: a fejlesztés egyes területein elért
- eredmények más területek pozitív irányú fejlődését is elősegítik.
- különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos
    - egyéni tulajdonságok funkciók fejlesztése.
- a gyermekek szocializációja, eredményes társadalmi integrációja

Tartalma

- Magában foglalja a totális érzékelő apparátusra kiterjedő teljes készség-, képességfejlesztést, a pszichikus funkciók fejlesztését a tanulók tevékenységein keresztül.
- Sokoldalú, a lehető legtöbb érzékszervet igénylő, azok működését összekapcsoló érzékelésen keresztüli tapasztalatszerzés – keresztcsatornák erősítése.
- Motoros képességek /nagymozgások, grafomotorika, beszédmotorium/
- Orientációs képességek /térbeli, időbeli, társadalmi környezetben/
- Szociális képességek /viselkedési szokások, kapcsolatok, erkölcsi normák/
- Kommunikációs képesség /beszédészlelés, -megértés, hangképzés, szókincs, verbális, nonverbális kifejezőkészség, szövegértés, helyesírás, nyelvi fejl./
- Kognitív képességek
- Érzékelés, észlelés, figyelem, megfigyelés, emlékezet, /vizuális, auditív, taktilis, mozgásos,/gondolkodás /analógiás, logikus, problémamegoldó/
- A szakértői véleményekben előírt terápiák /Sindelar, Delacato/

A rehabilitációs tevékenységekhez az iskola biztosítja a megfelelő eszközöket, szakembert. A hiányzó eszközök pótlása folyamatosan az anyagi lehetőségek függvényében történik.

A fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola helyi tantervének részeként működnek. A habilitációs, rehabilitációs tevékenységekkel kapcsolatos tartalmak, tevékenységek szerepelnek a műveltségi területek, tantárgyak programjában és az egyéni fejlesztési tervekben, beépülnek a tanítási órán kívüli programokba is.

A tanulásban akadályozott /enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot mutatnak. Az enyhe fokú értelmi fogyatékosság /mentális sérülés/ diagnosztizálása orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. A kognitív funkciók lassúbb fejlődése és más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapíthatók meg.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési, stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

A tanulási akadályozottság nem egyszerűen az értelmi funkciók csökkent működése, hanem megmutatkozik a különböző készségek, képességek kialakulásának időbeli eltolódásában, zavarában az alábbi területeken.

- kognitív képességek
- motoros és orientációs képességek
- emocionális, szociális készségek

Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg. Megmutatkoznak a fejlődés egyénileg igen eltérő ütemében és dinamikájában. A tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.
Speciális nevelési szükségleteiknek megfelelő rendszeres gyógypedagógiai nevelés/terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Az integrált keretek között nevelt tanulásban akadályozott /enyhe fokban értelmi fogyatékos / tanulók iskolai fejlesztése

Az esélyegyenlőségről szóló törvény kimondja, hogy az iskolai oktatásban a többi gyermekkel együtt vesz részt a fogyatékos személy, amennyiben ez fejlődése, képességei kibontakoztatása szempontjából előnyös.

A sajátos nevelési igényű gyermekek egészére vonatkozó – előzőekben már leírt – környezeti, személyi, tárgyi feltételek biztosítása mellett az integráltan nevelt enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében figyelembe kell venni még a tanulást, fejlődést nehezítő egyéb körülményeket.

A fejlődés ütemében, dinamikájában időnként megtorpanások, visszaesések következhetnek be. Nem prognosztizálható biztonsággal, hogy a tanuló a tanulás, az ismeretelsajátítás folyamatában milyen készség-, képességszintre, milyen ismeret birtokába juttatható el.

A nevelést, oktatást meghatározó jellemzők miatt a tanuló fejlesztésének folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulni:

- az ismeretek tartalmának és mélységének
- a tevékenységformáknak
- az alkalmazott módszereknek
- a tanítás szervezeti kereteinek /egyéni, csoportos/
- a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének

Az 1-4. évfolyamon nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal kell alkalmazkodni a nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.

Az alapozás évei különösen fontos időszakot jelentenek az enyhe értelmi fogyatékos tanulók további iskolai pályafutásában. Ezért ebben a szakaszban – a közoktatási törvény által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készteti a tanulókat.

E szakaszban nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése. Fontos, hogy a többségi tanulókkal úgy fogadtassuk el a fogyatékos gyermekeket, hogy az mindkét fél számára előnyökkel járjon a későbbiekben /társadalmi szocializáció, tolerancia, segítségnyújtás, együttműködés gyakorlása/.

Az 5-8. évfolyamon a tanulók fejlesztése a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és képi szint is.

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók nevelésének, oktatásának feltételei

- a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/
- terapeuta foglalkoztatása
- speciális tanterv, tankönyv, taneszközök és más segédletek
- szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása

Műveltségi területenként a tanulásban akadályozott gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmak, célok és követelmények az adott tantárgy tantervében találhatók.
A tanulásban akadályozott tanulók helyi tanterve az Officina Bona tantervcsalád adaptálása
A tantárgyi tartalmak a fogyatékos tanulók képességeit figyelembe véve módosulhatnak, egyszerűsödhetnek, illetve új területek is bevonhatók.

A teljesítmény mérése, értékelése

A gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének hatékony eszközévé válhat a személyre szóló, segítő és biztató szándékú értékelés, amely folyamatos és motiváló hatású, a tanuló állapotának megfelelően differenciált.
Egyénre szabott, konkrét, és az egész személyiséget figyeli
Pontosan feltárja a pozitívumokat és a hiányosságokat a tanulási képességek területén.
Az értékelés a gyermek önmagához, képességeihez mért eredményeinek dokumentuma legyen.
Az értékelés megjelenési formája (szöveges vagy számjeggyel történő) alkalmazkodik az adott évfolyam értékelési formájához.
A szöveges értékelés követelményei:

- Szemléletében a pozitív képességelemeket jelenítse meg, észrevételeivel a fejlesztés, személyiségfejlődés perspektíváit hordozza

- Aktívan építse be az önértékelés szempontjait
- Legyen nyelvezetében érthető
- Több szempontot tartalmazzon, ne redukálódjon tantárgyi ismeretekre
- Az értékelés folyamán ne a minősítés, hanem a fejlesztés domináljon
- A bizonyítványba be kell jegyezni:
    - a ….. sz. szakértői vélemény alapján az eltérő tantervű általános iskola tananyagát sajátítja el, e követelmények alapján értékelve.
- Ezt a záradékot a Törzslapra is rá kell vezetni.

Fontos, hogy az enyhe ért. fogyatékos gyermek ne legyen megbélyegezve a közösségen belül. Elfogadtatásuk történjen pozitív tulajdonságaik kiemelésével, általuk sikeresen végzett tevékenység kihangsúlyozásával - sport, kézimunka. Különböző tevékenységekkel lehetőség szerint sikerélményhez kell juttatni őket, és ezt fel lehet használni a tanulás területén is.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

Célja

- A fogyatékosságból eredő hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, vagy újak kialakítása
- Meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekébe különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok funkciók fejlesztése
- Az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja
- Tanulási technikák kialakítása
- Önálló eszköztudás elsajátítása

Feladatok, tartalmak, tevékenységek

- Általános-, téri-, időbeli tájékozódás,
- Motoros készségek – nagy-, és finommozgások, grafomotorika, beszédmotorium
- Vizuális-, auditív észlelés, figyelem, differenciálás
- Szerialitás – auditív, vizuális, mozgásos, téri, időbeli.
- Szókincs, kifejezőkészség,

- Olvasási készség, szövegértés, helyesírás
- Számfogalom, matematikai készségek fejlesztése
- Gondolkodás /analógiás, logikus, problémamegoldó/ és a
- Gondolkodás műveleteinek fejlesztése /válogatás, összehasonlítás, soralkotás, csoportosítás, rendezés, lényegkiemelés, rendszerezés, szabályalkotás/
- Önálló életvezetésre irányuló programok, tréningek
- Tanulási technikák, stratégiák stílusok tanítása

Az integrált nevelésben részt vevő enyhe értelmi fogyatékos gyermekről egyéni fejlődési lapot kell vezetni, mely az osztálytanító, ill. osztályfőnök feladata.

A rehabilitációs órákat tartó gyógypedagógus a foglalkozásokról fejlesztő naplót vezet, melyben feljegyzéseket készít a rehabilitációs óra anyagáról, alkalmazott módszerekről, eszközökről, megfigyeléseiről.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitációs, rehabilitációs órakeret az Ktv. 52.§ (6) szerint tanulásban akadályozott gyermekek esetében a heti kötelező óraszám 15%-a

Az értelmileg akadályozott /középsúlyos fokban értelmi fogyatékos/ tanulók

Az értelmileg akadályozott tanulók konkrétan megfigyelhető és mérhető fejlődésbeli elmaradást mutatnak, igen eltérő egyéni adottságokkal bírnak ép kortársaikhoz viszonyítva, de megfelelő testi, lelki és értelmi fejlettségi szint elérése esetén oktatásuk, nevelésük megvalósítható integrált keretek között

Az értelmileg akadályozott tanulók jellemzői, sajátosságai

- A beszéd fejlődésének késése, formai, tartalmi hibák
- A kommunikációs zavarok
- Gyakori a mozgáskoordinációs zavar
- A megismerő funkciók késleltetettsége
- Lassú tanulási tempó
- Figyelem ingadozása, figyelemkoncentráció zavara
- Alacsonyabb fokú terhelhetőség
- Az ismeretszerzés, feldolgozás, alkalmazás során vezetésre, segítségre, folyamatos

irányításra van szükség

- Szenzoros, mozgásos közlések befogadására fogékonyabbak
- Verbális tanulás nehezítettsége
- Bizonytalan emlékezet, pontatlan felidézés
- Szociális képességek területén jelentkező akadályozottságok /normakövetés képességének zavara, kooperatív készségek-, önfegyelem hiánya, kritikátlanság
- Az értelmi fogyatékossághoz társuló egyéb fogyatékosságok, betegségek

Az értelmileg akadályozott – középsúlyos fokban értelmi fogyatékos - tanulók iskolai fejlesztése

Az értelmileg akadályozott tanulók a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján kerülhetnek felvételre iskolánkba.

Az értelmileg akadályozott tanuló ellátásában szakirányú végzettségű gyógypedagógus segíti az osztálytanító munkáját, illetve vezeti az egészségügyi habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat

A helyi tantervünk készítésekor figyelembe *vettük a NAT-ban és a Kerettantervben* meg-fogalmazott elvárásokat, követelményeket, valamint *az Irányelvekben* meghatározott célokat, fejlesztési követelményeket.

Képzésük során a legfontosabb figyelembe veendő szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés megváltozása,
- sajátos tanulási képességek
- egyéni szükségletek /gyógytestnevelő/

Az iskolai képzés során elérni kívánt célok az egyéni bánásmód elvét alkalmazva

- biztosítani a személyiség harmonikus fejlődését,
- megvalósítani a hiányosan működő képességek korrekcióját
- egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazásával csökkenteni a hátrányokat

Az általános iskolai képzés feladatai

- az épen maradt részképességek feltárása és fejlesztése
- a tanulói aktivitás serkentése, folyamatos motiváció
- a szocializációs képességek kiemelt fejlesztése,
- az életvezetési technikák elsajátítása, gyakorlása
- a személyiség gazdagítása önelfogadással, mások elfogadásával, toleráns magatartással az eredményes társadalmi integráció feltételeinek megteremtése

A NAT-ban meghatározott műveltségi területek helyett: Fejlesztési területek

- Anyanyelv és kommunikáció
  - Beszédfejlesztés és környezetismeret
  - Kommunikáció
  - Olvasás-írás előkészítése
  - Olvasás-írás elemei
- Társadalmi környezet
  - Számolás-mérés előkészítése
  - Számolás-mérés elemei
  - Társadalmi ismeretek
- Életvitel és gyakorlati ismeretek
- Természeti környezet – környezet és egészségvédelem
- Művészetek
  - Ének-zene
  - Dráma- tánc
  - Ábrázolás-alakítás
- Testnevelés és sport
  - Mozgásnevelés, játék
  - Testnevelés

Fejlesztési területenként az értelmileg akadályozott gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmak, célok és követelmények az adott tantárgy tantervében találhatók.
Tantervünk a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Intézet Debrecen értelmileg akadályozottak általános iskolája tantervének adaptált változata.

A pedagógiai folyamat hatékonyságát segítő tényezők

- A tanulási képességek területén mutatkozó nagyfokú egyéni eltérések miatt fontos a differenciált feladatadás és foglalkoztatás, az egyéni és kiscsoportos fejlesztés. A

tantárgyi programokat a tanulók adottságaihoz, képességeihez igazodó egyéni fejlesztési programokkal szükséges kiegészíteni.

- Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs foglalkozás a kötelező tanórai foglalkozásokon túl egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs foglalkoztatást kell szervezni az értelmileg akadályozott tanulóknak.

- A tantárgyaknál nem a műveltségátadásra kell a fő hangsúlyt fektetni, hanem azoknak a képességeknek a kialakítására, amelyek közvetlen segítséget adnak az élet feladataihoz és egyben felkészítik őket arra, hogy képességeikhez, adottságaikhoz mérten minél eredményesebb legyen szociális beilleszkedésük.

- A tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon sok időt és alkalmat kell biztosítani az ismeretek, fogalmak, szokások és tevékenységek életközegben történő alkalmazására, gyakorlására.

- Az ismeretszerzés, feldolgozás és alkalmazás során az oktatás akkor eredményes, ha tapasztalati, gyakorlati síkon marad, ezért a tanulási folyamatban fontos szerepe van a képi szemléltetésnek, a cselekvésbe ágyazott ismeretszerzésnek.

- A gyógypedagógiai nevelésben, fejlesztésben kiemelkedő jelentősége van az érzelmeknek, a motivációnak, a játékosságnak, melyekkel a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók tevékenységét szervezni lehet.

Ellenőrzés, értékelés

Az integrált képzésben részt vevő tanuló értékelésénél elsődleges a tanuló önmagához képest elért fejlődése.
Képességeinek fejlődését, ismereteinek, jártasságainak gyarapodását, magatartását, attitűdjét figyeljük meg és vetjük össze az egyénre szabott elvárt teljesítménnyel. A képességek, készségek fejlődését folyamatos diagnosztikus méréssel és ehhez illeszkedő fejlesztési eljárásokkal követjük. Az értékelés a feltárt fejlődési jelenségek alapján kitűzött pedagógiai célok, feladatok, kiválasztott eszközök és eljárások vizsgálatát jelenti, melyek indokoltsága, hatékonysága, eredményessége a tanuló fejlődésére gyakorolt hatásban mérhető.

Az értelmileg akadályozott gyermekek értékelése a fejlődés szempontjaira és nem a hiányosságok leírására alapoz, ezért lehet ösztönző erejű a gyermek és az őt nevelő család számára.

A diagnosztikus és a segítő célú, folyamatos értékelésnek a teljes képzési időszakban kiemelkedő szerepet kell kapnia a tanulók értékelésében.

A középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekre jellemző nevelési, tanulási nehézségek miatt a „többségi" iskolákba járó tanulók ellenőrzésénél használt formák (felelet, írásbeli dolgozat, teszt, témazáró felmérések) nagy része nem alkalmazható.

Ellenőrzési formák

- Folyamatos megfigyelés, játékban, tanulásban, mindennapos élethelyzetekben, spontán megnyilvánulásokban.
- Értelmi képességeik mérése egyszerű feladatlappal tanév végén
- Képességmérés
    - iskolakészültség, önkiszolgálási szint, neveltségi fejlettség mérése az iskolába kerüléskor
    - PAC
    - motoros képességek mérése
    - finommotorika
    - pszichikus funkciók
- Tevékenységvizsgálatok
    - munkafolyamatok végrehajtási sorrendje
    - munkavégzés pontossága
    - munkatempó, kitartás
- Személyiségfejlődés megfigyelése

Mit értékeljünk?

- szociális képességek, magatartási, viselkedési szokások alakulását.
- Személyiségjellemzőinek fejlődését
- Tanuláshoz, munkához való viszonyát
- Cselekvőképességét, pszichomotoros fejlődését
- A tanult ismeretek alkalmazásának képességét
- Tantárgyi követelmények teljesítését

Alkalmazott értékelési formák

- Szóbeli értékelés – pl. helyeslés, dicséret, figyelmeztetés, megrovás.
- Különböző szimbólumok, tárgyjutalmak pl. pontozás, csillag, dicsérő kártyák, szimbolikus képek, egyéb jelek
- Írásbeli értékelés
- Szöveges értékelések – szöveges minősítés (év végén) minden tantárgyból 6. évfolyammal bezárólag. Ehhez kapcsolódik rövid értékelő tájékoztató is
- Numerikus értékelés, minősítés – érdemjeggyel (havonta,) osztályzattal (félévkor, év végén) A 7. évfolyamtól év végi osztályzat mellé rövid szöveges értékelő tájékoztató kerül kiegészítésként.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

Célja

- A fogyatékosságból eredő szomatikus és pszichés hátrányok csökkentése, a szociális érés elősegítése
- A rehabilitációs foglalkozásokon a meglévő képességelőnyökre építve az eredményes személyiségfejlesztés, a képességek, készségek terápiás fejlesztése

A fejlesztési területei

- Kognitív fejlesztés/szenzoros ingerfeldolgozás- bazális stimuláció - pszichikus funkciók – érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás; tájékozódási képesség – időbeli, térbeli
- Kommunikációs képességek fejlesztése (verbális fejlesztés, beszédértés, beszédészlelés, beszédindítás, artikulációs gyakorlatok, beszédszervek ügyesítése, szókincs, kifejezőkészség; nonverbális fejlesztés: jelek, piktogramok,
- Motoros képességek – mozgáskoordináció, szem-kéz koordináció, finommozgások, testtudat, testséma, mozgásállapot javítása
- Személyiségfejlesztés – énkép, éntudat, önértékelés, önkifejezés, együttműködés, alkalmazkodás, szabálytudat, normakövetés, konfliktuskezelés.
- Célzott terápiák: /szakértői véleményben előírt/ gyógytorna, konduktív terápiák, gyógytestnevelés, gyógyászati segédeszközök használata

A követelmény elérésében mutatkozó hiányosságok megszüntetése céljából élni kell a

fogyatékos tanulókat megillető, hosszabb időkeretek alkalmazásával, az egyéni haladási ütem és fejlesztés tervezésével, az intenzív megsegítés formáival, terápiás lehetőségeivel a pedagógiai célú habilitációs rehabilitációs órákon és a tanítás-tanulás egész folyamatában.

Hallásfogyatékos tanulók

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége /artikuláció - hangsúly, hanglejtés, ritmus, tempó, szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd/ és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése. A tanuló nyelvi kommunikációs szintje általában nem életkorának megfelelő. A hallássérülés következményeként hiányosak a környezet változásaihoz kapcsolódó akusztikus információk, ezért a környezethez való alkalmazkodás zavara is fennáll.

A hallásveszteség mértékétől, jellegétől, a környezeti hatásoktól függően módosulhat a megismerő tevékenység, a gondolkodás és a pszichikum egészének fejlődése.
A nagyothalló tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet. /A beszédtartományban mért hallás-szintek átlaga enyhe nagyothallóknál 30-45 dB, közepes nagyothallás esetén 46-65 dB/.
A hallássérültek, „diszfázia típusú” társuló tanulási zavara a halmozott fogyatékosság egy speciális változata. Összetett tüneti képe súlyosabb fokú nyelvi- és beszédfejlődési akadályozottságban, diszpraxiás és szenzomotoros integrációs zavarra utaló pszichomotoros jellemzőkben nyilvánul meg. A specifikus nyelvi zavar, valamint a kísérő pszichomotoros tünetek változatos formában, sajátos összetételben jelennek meg a hallási fogyatékosság enyhébb vagy súlyosabb mértéke mellett.

A hallásfogyatékos tanulók fejlesztésének elvei

- A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül gyógypedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg.
- Komplex ellátás a korai fejlesztésre és óvodai nevelésre építkezve, döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő

audiológiai ellátással, a jól beállított hallókészülékek és hatékony hangátviteli technikák használatával

- A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes gyógypedagógiai és egészségügyi habilitációs és rehabilitációs tevékenységnek.
- A képességek tervszerű fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodva történjen annak érdekében, hogy a gyermekek hallásfogyatékosként is meg tudják állni helyüket a környezetükben, a társadalomban.
- A fejlesztés a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy ellensúlyozni az ép funkciók nagyobb arányú bevonásával.

Célja

Megfelelő segítségnyújtás annak érdekében, hogy érzékszervi fogyatékosságukkal együtt élve a társadalomba sikeresen beilleszkedhessenek, a munka világának aktív részesévé váljanak.

A hallási fogyatékos – nagyothalló – tanulók iskolai fejlesztése

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kór- oka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje.

A hallássérült tanuló sikeres iskolai haladásához azonban nagyban hozzájárul a befogadó iskola a fogadó gyermekcsoport, pedagógus felkészítésével, a tananyag differenciált feldolgozásával, az egyéni tanulási tempó és stílus figyelembevételével, ill. a teljesítmények széles sávjának elfogadásával.

A fogadó pedagógus találkozik a hallássérült gyermek sajátos szükségleteivel a mindennapok során, a gyermek sikeres haladásáért elsősorban ő vállalja a felelősségetAhhoz, hogy a fogadó pedagógus eredményesen foglalkozhasson a hallássérült gyermek- kel, tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek milyen mértékben képes információkat felvenni a hallása révén, s mennyiben támaszkodik a szájról olvasásra. Ennek megfelelő- en kell, hogy a pedagógus optimális feltételeket teremtsen a beszédértés elősegítésére. /A gyermek elhelyezése az osztályban, folyamatosan figyelemmel tartani, hogy megfelelő hangerővel, tempóval beszéljen; a szájról olvasás a hallássérült gyermek számára minden esetben biztosítva legyen./

A hallássérült tanuló fejlesztési stratégiájának kialakítását segíti szakirányú végzettségű, az integrált oktatásban tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (audiológiai gondozás).

Az eredményesség érdekében szükség van a szülők és az iskola együttműködésére.

A nagyothalló gyermek iskolakészültsége általában indokolja, hogy a bevezető szakasz hosszabb idősávban – 2 év – szerveződjön, de szükség esetén a későbbiekben is sor kerülhet egy évfolyam tananyagának egy tanévnél hosszabb időtartamban történő feldolgozására.

Az iskoláztatás bevezető szakaszában a nyelvi kommunikációs készségek kialakítása, fejlesztése dominál. Itt történik a szókincs fejlesztése, a köznapi nyelv eleminek elsajátítása, a beszédérthetőség fejlesztése, a nyelvi-szociális érintkezési formák kialakítása - ezáltal az alapvető kultúrtechnikák a továbbhaladáshoz szükséges szintű elsajátítása.

Az egyéni beszédállapot kialakulása után megvalósítható a nyelvi rendszer további finomítása, az olvasás-írás eszköz szintű használata, a nyelvi érintkezés formáinak bővítése: műveltségi területek és témák tartalmának megfelelő fogalmak értő használata, a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása.

Valamennyi pedagógiai szakasz kiemelt feladata a beszédhallás folyamatos fejlesztése.

A tantervben az egyes tantárgyak témaköreiben és tartalmában a tanuló egyéni sajátosságainak figyelembevételét érvényesítjük.

A NAT-ban rögzített tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, helyettesíteni az ismeretanyagot.

Magyar nyelv-és irodalom területén a fejlesztési feladatok megvalósítása során komplex nyelvi fejlesztés is történik, speciális feladatokkal, módszerekkel. Az anyanyelvi nevelés célja nagyothalló gyermekek szükségleteihez igazított nyelvi korrekció, különös tekintettel a beszédérthetőség javítására. Az ének-zene fejlesztési feladatait speciális módon kell kialakítani, melynek célja a hallóképesség fejlesztése, a természeti-társadalmi környezet hangjainak megismertetése, az emberi beszéd akusztikus felfogásának segítése. Művészetek: a vizuális kultúra sokoldalú művelése hallásfogyatékosok esetében különösen fejlesz- tő, ill. a dráma és a tánc adta lehetőségek kihasználása.

A hallássérült tanulókat segíteni kell abban, hogy érzékszervi fogyatékosságukkal együtt élve, önmagukat elfogadva a munka világának aktív részesévé, kiegyensúlyozott személyiségekké váljanak a sikeres társadalmi beilleszkedés céljából (alul- és felülértékelés, reális énkép, önértékelés). Tanulják meg, hogy felelősek saját sorsuk, életpályájuk alakításában.

Pedagógiai és egészségügyi rehabilitáció

Célja

Korrektív, kompenzatív módszerekkel a hallásfogyatékos tanulónak segítséget nyújtani önmaga lehetőségeihez mérten való optimális fejlődéshez, és a társadalmi környezetben való eligazodásához, szocializációjához.

Feladatok, tevékenységek

Mozgásfejlesztés /nagy-és finommozgások, beszédmotorika, mozgásritmus
Vizuális észlelés, figyelem, ritmus, szerialitás, differenciálás, emlékezet
Anyanyelvi kommunikáció – beszédértés, szövegértő olvasás fejlesztése konkrét tapasztalatokra épülő szókincsfejlesztés, a beszéd használata, az írásbeli kifejezés fejlesztése Idegen nyelv elsajátításánál – egyéni képességekhez alkalmazkodva – a nyelv megismerése, és elsajátítása, a köznapi élethelyzetek kifejezéseinek a megértése és használata lehet a cél.
A hallássérültek egyik legfontosabb információszerzési, kommunikációs eszköze a számítógép és az internet. Kiemelt feladat a keresőprogramokkal való megismertetésük, melyek segítenek a lényegkiemelésben és az írott szöveg megértésében.
Komplex nyelvi fejlesztés/ hangképzés, artikuláció, beszédmegértés, szókincs, stb./
Időbeli-, térbeli tájékozódás, viszonylatok kialakítása.

Auditív észlelés, figyelem, differenciálás, ritmus, szerialitás, emlékezet.
Hallásjavító eszközök használatának elsajátítása.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.
Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb

- a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai,
- a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció,
- a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése
- és az egyenetlen képességprofil.

Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett éppúgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikusfejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van.
„A tudatosan tervezett és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen a gyermek javát szolgálja.” /irányelvek/

Ennek megítélése a Pedagógiai Szakszolgálat kompetenciája, az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók csak javaslatuk alapján kerülhetnek felvételre iskolánkba.

Az integráció feltételei

- A tanuló részéről IQ 100 felett, VQ 85/90 felett, autisztikus fogyatékossága enyhe fokú, jól kompenzált, viselkedésproblémái minimálisak. /Salné dr. Lengyel Mária/
- A családtagok részéről egyértelmű szándék, és nagyon sok idő, energia a szakemberekkel való szoros együttműködésre, a gyermek támogatására.
- Az iskola részéről: a speciális módszertanban jártas pedagógus, és asszisztens, jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv, speciális eszközök, módszerek és környezet,
- együttműködés a családdal; a befogadó gyermekcsoport felkészítése, pozitív hozzáállása, szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.
- Szakértői csoport, mely rendelkezésre áll: a szülő felvilágosításában, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.
- Az integrált autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát

Az iskola biztosítja a szakirányú végzettségű gyógypedagógust, valamint a társult fogyatékosságokhoz megfelelő szakembert - pl. gyógytestnevelő

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók állapotának jellemzői

Az autizmus spektrum zavarok lényege a szociális, kommunikációs és speciális kognitív képességek minőségi károsodása, mely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. A deficitek okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek az igen súlyostól a jól kompenzált állapotban csaknem tünetmentesig változhatnak , és az élet különböző szakaszaiban, különböző formában jelentkezhetnek.

Az autizmus spektrum zavar szindrómák gyakran társulnak egyéb problémákkal

- értelmi fogyatékosság, mint a leggyakrabban társuló fejlődési zavar
- beszéd-, érzékszervi-, mozgás-, egyéb fogyatékosság
- viselkedésproblémák pl. agresszió, autóagresszió.

Nevelési-oktatási célok

- Az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése
- A szociális kommunikáció és egyéb kognitív készségek hiányának specifikusmód-szerekkel való kompenzálása, a fejlődésben elmaradt készségek habilitációs fej-lesztése, a másodlagos / viselkedési / problémák kezelése

- Kiemelt cél annak elérése, hogy a tanuló képessé váljon a család életébe való beilleszkedésre
- A testi egészség megóvása, erőnlét, állóképesség, ügyesség fejlesztése

A fejlesztés elvei

- A fejlődési szemlélet fontossága
- Az autizmus spektrum zavar következménye olyan deviáns fejlődésmenet, melyben az
  egyes fejlődési fokok nem feltétlenül épülnek egymásra.
- Az egyes fejlődési területek között lehetnek szakadékszerű különbségek, de a
- fejlődési szintek között, és azokon belül is egyenetlen a fejlődés.
- egyes tanulók képességstruktúrája formális /pl. pszichológiai vizsgálatok az
- intelligencia mérése/ és informális felmérésekkel /pl. fejlődési kérdőív/ismerhető meg.

Speciális megközelítés a tanításban /célok, módszerek/

- Az oktatás-nevelés során támaszkodni kell a meglévő ép, esetleg kiemelkedő képességekre, speciális érdeklődésre, melyek különösen fontosak lehetnek a pályaorientáció szempontjából
- Protetikus környezet kialakítása: a környezet térben és időben strukturált, így informálja a tanulót arról, hogy mit, hol, hogyan miért, mennyi ideig tegyen.
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása
- A szociális fogyatékossággal összefüggő tanítási nehézség miatt az információ átadására a gyermek szintjének leginkább megfelelő – szociális vonatkozásoktól független – módszereket kell alkalmazni, de fontos cél a csoportos, frontális helyzetben való tanulás
- Az autizmus spektrumzavarral élő gyermekek, tanulók tanulási stílusa alapvetően megköveteli a közvetlen tapasztalaton és cselekvésen keresztül történő tanulást

Az autizmus spektrum zavar számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az

állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete és kiaknázása kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének pedagógiai szakaszai

Az egymásra épülő szakaszok időtartama előre nem határozható meg. A fejlesztés üteme és a tanuló továbblépési lehetősége függ a fejlődés mért eredményeitől, azaz: a gyermek képességeitől és a szakszerű képzés intenzitásától
A fejlesztés fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze, valamint az egyén képességszintjének megfelelő kommunikatív kompetencia megteremtése.

Első szakasz
Fő cél: a habilitáció

- sztereotip, inadekvát viselkedés kialakulásának megelőzése, korrigálása
- preverbális, csecsemőkori kommunikáció elemeinek tanítása
- szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása
- alternatív kommunikáció vagy beszéd tanítása
- tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása
- önkiszolgálás, alapvető készségek kialakítása
- elemi ismeretek, fogalmak kialakítása
- szociális/kommunikációs készségek célzott fejlesztése

Második szakasz
Cél: az elsajátított ismeretek bővítése

- iskolai, otthoni, és iskolán kívüli környezetben való alkalmazása
- képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével
- szociális /kommunikációs/ kognitív fejlesztés
- önellátás körének bővítése
- munkára, tanulásra nevelés megalapozása

A mérés és értékelés formái

A mérés, értékelés és minősítés alapfunkciója az autizmussal élő tanulóknál eltér attól, amely az oktatásban megszokott.

A mérések elsősorban diagnosztikus jellegűek. Sérülés-specifikus probléma, hogy az értékelés-minősítés elvont formája számukra nem motiváló és információértékű A konkrét, azonnali és folyamatos – és lehetőleg pozitív - visszajelzés viszont jól érthető, ezért az egyéni képességeknek megfelelő szintű értékelési rendszer hatékony az önértékelés, ön- kontroll kialakításában.

Az értékelésben minden esetben az a legfontosabb szempont, hogy a gyermek önállóbbá vált-e, és hogy milyen mértékben képes ismereteit alkalmazni. /Fejlődési kérdőív, megfigyelés/

Félévkor és tanév végén szöveges értékelést készítünk a tanulók teljesítményének minősítésére.

A taneszközök kiválasztásának elvei

A tanulók számára a speciális szükségleteknek megfelelően egyénre szabottan kell megválasztani a tankönyveket és taneszközöket. Az ép és a fogyatékos tanulók számára készült taneszközök egyaránt felhasználhatóak.

A NAT alkalmazása

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai, műveltségi területei esetükben is alkalmazható a sérülés típusának megfelelő adaptációval, melynél az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és nyelvi képességeket kell figyelembe venni.

A NAT-ban és a kerettantervben megjelenő tartalmakat mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint, az egyes műveltségi területekre és tantárgyakra vonatkozó sajátos eltéréseket az egyéni fejlesztési tervekben kell kidolgozni.

Egészségügyi és pedagógiai habilitáció, rehabilitáció

A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások heti időkeretét a Nkt.6. melléklete és a Kt. 52. §(6) értelmében kell meghatározni. Pedagógiai programunk a mindennapi élethez szükséges elemi készségek, képességek, kompetenciák egyénre szabott fejlesztését állítja a középpontba. Beépül valamennyi tantárgy anyagába és átszövi az egész napos pedagógiai tevékenységet,

valamint egyéni fejlesztésben is megjelenik.

- Módszertanilag az autizmus-specifikus módszerek és eszközök alkalmazása mellett kognitív és viselkedésterápia, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés, gyógytestnevelés alkalmazása szükséges
- Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való habilitációs és rehabilitációs célú kezelése

A beszédfogyatékos tanulók

Beszédfogyatékos az a tanuló, akinél a veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság, valamint életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságokkal rendelkezik Ennek következtében átmeneti vagy tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában, társadalmi beilleszkedésben.

Az emberi kommunikáció a mozgás, gondolkodás, beszéd egysége. Bármelyik zavara hatással van a többire. A beszéd a gyermekkorban befolyásolja a szocializációs folyamatok alakulását.

A rossz kifejezőkészséggel rendelkező, beszédében gátolt gyermek gondolkodási képességét nem tudja megfelelően használni. A beszéd zavara része lehet egy olyan tünetcsoportnak, mely megjelenik az intellektuális funkciók zavarában is, jelzője egy általános fejlődési akadályozottságnak.

Az akadályozottság megmutatkozhat

- a beszédhangok helyes ejtésének /artikulációs zavar, pöszeség, diszlália/,
- folyamatos beszéd zavarai (dadogás, hadarás)
- a beszédészlelés és beszédmegértés zavaraiban,
- orrhangzós beszéd,
- diszfónia
- logofóbia (mutizmus különböző típusai)
- centrális eredetű szerzett beszédzavarok (centr. pöszeség, gyermekkori afázia, diszartria)
- az általános beszédgyengeség, ezzel együtt járó részképesség-kiesés.

A beszédfogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

A beszédfogyatékos tanulók iskolai ellátásának biztosítására logopédust, nyelv- és beszédfejlesztő pedagógust alkalmazunk

A beszédfogyatékos tanulók ellátása iskolánkban - alapellátásként - logopédiai foglalkozások keretében zajlik és mindenfajta beszédfogyatékosság kezelésére kiterjed. /megkésett beszédfejlődés, diszfázia, diszlália, orrhangzós beszéd, a beszédritmus zavarai, diszfónia, disarthria, mutizmus, beszédészlelés, beszédmegértés zavarai./

A logopédus a pedagógusok jelzései, saját megfigyelései alapján felmérést végez a gyermekek körében. Ennek alapján

- szükség esetén kéri a gyermek audiológiai, foniátriai vizsgálatát
- elkészíti a gyermekek egyéni szükségleteinek megfelelő egyéni logopédiai fejlesztési tervet és órabeosztást.

Alapelvek, célok, feladatok

- A beszédfogyatékos tanuló fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására.
- A fejlesztésben meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinesztéziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek
- Fontos a transzferhatások kihasználása: a fejlesztés egyes területein elért eredmények más területek pozitív irányú fejlődését is elősegítik.
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segíti. A minél gyorsabban automatizált, megfelelő beszédszint elérése érdekében – a terápiában - a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner.

A NAT alkalmazása

A beszédfogyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, de az egyes műveltségi

területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek /módja, időtartama/ mindenkor a tanuló fejlődésének függvénye.

Figyelembe kell venni, az egyes műveltségi területeken az adott tartalmakhoz rendelhető

fejlesztési lehetőségeket.

Kiemelt terület ennek értelmében

- A magyar nyelv és irodalom – sajátos olvasás-, írástanítási módszerek, beszéd- és nyelvi kifejezés-, szókincs-, szövegértés fejlesztésére a legtöbb lehetőség nyílik.
- A művészetek, testnevelés – melyek a nagymozgások és finommozgások fejlesztésével nagyban hozzájárulnak a beszéd idegrendszeri alapjainak kialakításához, erősítéséhez. A téri orientáció-, a mozgás-, ritmusfejlesztéssel a beszédkoordináció fejlődését segítik elő. Az auditív, vizuális, taktilis percepció megfelelő fejlettsége pedig elengedhetetlen feltétele az olvasás-írás, számolás elsajátításának, a későbbi ismeretelsajátítás alapjainak.
- Élő idegen nyelv – a beszédfogyatékosság típusához igazodó módszerek elsőbbségét szükséges biztosítani – pl. dadogók esetében az írásbeliség, diszlexiásoknál az auditív módszerek.

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként való alkalmazását lehetővé tesszük a beszéd útján nehezen kommunikáló és írás-olvasási nehézséggel küzdő tanulóink számára.
A beszédfogyatékos gyermekek esetében a számonkérésnél is lehetővé kell tenni az írásbeliséget, társuló diszgráfia esetén számítógép használatát.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

Célja

- beszédszervek erősítése, ügyesítése
- helyes hangképzés, megfelelő artikuláció kialakítása
- beszédprodukció javítása formai és tartalmi szempontból.
- diszlexia, diszgráfia kialakulásának megelőzése, vagy a már diagnosztizált esetek
- reedukációja
- helyes önismeret, énkép kialakítása
- a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés audiológiai vizsgálat és ellátás
- foniátriai vizsgálat és ellátás

Feladatok, tevékenységek:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia

- szenzoros integrációs tréningek és terápiák
- kommunikációs tréningek
- légzéstechnikai és artikulációs gyakorlatok
- beszédre irányuló figyelem fejlesztése/auditív észlelés, differenciálás/
- mozgás-ritmus koordináció, szerialitás
- mozgások speciális fejlesztése /test és beszédszervek/
- aktív-, passzív szókincs fejlesztése
- beszédészlelés, beszédmegértés fejlesztése
- diszlexia-, diszgráfia prevenció, ill. reedukáció
- szóbeli, írásbeli szövegalkotás
- informatikai eszközök használatának megtanítása

Pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók

- akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképesség zavarok, aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, ill. a tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége, továbbá ezek halmozott előfordulása áll.
- Nem határozhatók meg egységesen jellemző jegyek, ezek a funkciógyengeségtől az általános tanulási zavarig, illetve komplex személyiség zavarig terjedhetnek.

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése is a szakértői bizottság véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján egyéni sajátosságok és szükségleteik figyelembevételével történik. A fejlesztés a szakértői véleményben meghatározott szakirányú pedagógus végezheti /logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányú gyógypedagógus, és egyéb szakemberek.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell ezen tanulók előrehaladását, fejlődését segítő számonkérési, értékelési formákat, indokolt esetben - a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - bizonyos tárgyakból az értékelés alóli mentesítéssel.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása
- pozitív énkép és önértékelés kialakítása
- a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és önállóságra nevelés

Specifikus tanulási zavarok

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, vagy kevert típusú zavar formájában jelenhetnek meg.

A percepciós bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent – az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

Diszlexia - az olvasási képességek zavara - esetén gyakran tapasztalható az általános beszédgyengeség tünet-együttese, vagy annak a beszédjavítás utáni maradványtünete. Általában differenciálatlan az aktív szókincs és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű

kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara – a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara, a beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén), helyesírási hibák halmozódása, a tollbamondás utáni írás hibái.

Diszgráfia – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara - esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztatás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Az írómozgás ügyetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, a gyermek gyakran egész testével ír. Nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.
Az írás külalakjában megjelenő tünetek: tájékozódási nehézség a vonalrendszerben; a leírt betűk nagysága egy szón belül is erősen változó; a betűk dőlésszöge következetlen; a betűformák szabálytalanok; gyakori az átírás, összefirkálás; hiányoznak vagy torzulnak a betűkapcsolatok; gyakori a nyomtatott és írott betűk tévesztése; diktálás után betű, szótag, szó ki- és elhagyása fordul elő. A tanuló a szöveget módosítja, esetleg értelmetlen mondatokat ír. Jellemző a helyesírási készség általános gyengesége. Feltűnőek a tükörírásos elemek, a fölösleges betűelemek, a betű-, szótag-, szókihagyások. A diszgráfiás gyermek kapcsolási nehézségekkel is küzd, írásban is téveszti a szó-és mondatstruktúrát.

Az olvasás-, írászavarok javításának célja az iskolás korban, hogy kialakíthassa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-, írás készségét, fejlessze a gyermek kifejező készségét, segítse az olvasás, érás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.
Fontos cél továbbá, hogy megismertessük a tanulókat a kompenzatorikus lehetőségekkel. A legsúlyosabb esetekben kompenzálja az olvasásképtelenséget szövegek auditív tolmácsolásával, az írást, helyesírás segítse gépírással, szövegszerkesztő használatával, illetve speciális fejlesztő programokkal.

A fejlesztés feladatai

- testséma biztonságának kialakítása
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- a grafomotorika, vizuomotoros koordináció fejlesztése
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- az olvasás, írás tanítása, szükség esetén újratanítással - hangoztató-elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel.
- az olvasás, írás tanítása, szükség esetén újratanítással - hangoztató-elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel.
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- az értékelés, minősítés legyen méltányos
- segítő környezet folyamatosan álljon a tanuló rendelkezésére

Diszkalkulia – a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Társulhat olvasás-, írászavarhoz, de jelentkezhet izoláltan is jó intellektuális képességek esetén is.

Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése, tartalmi azonosítása. Akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, zavart szenved az emlékezet és a figyelem. Ezen tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. A tanulás folyamán nehezen ismerik fel a számjegyeket, nem képesek azokat a mennyiséggel egyeztetni, vagy a számjegy nevét nem tudják. A számok sorrendiségének megjegyzése és a szabályok megértése rendkívüli nehézséget jelent számukra. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt fejlesztése.
- A testséma kialakítása
- A téri relációk biztonsága
- A relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- A szerialitás erősítése
- A számfogalmak kialakítása sokoldalú gyakorlás a már birtokolt számfogalmakkal építkező számkörökben
- Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése
- Az alapműveletek fogalmi kialakításakor manipuláció előtérbe helyezése, matematikai eszközök használata, és a minél több érzékszerv bevonása érdekében képi, vizuális, verbális megerősítés.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

Ide tartoznak azok nagyfokú impulzivitásúak, és a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek.

Az ilyen tanulók jellemzője a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Rövidebb ideig tudnak a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényelnek, állandó személyes kontrollra, megerősítésre, segítségre szorulnak.

Gyakori a kognitív működések zavara, valamint a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos tünete az aszociális viselkedés és csökkent önértéktudat.

A figyelemzavar illetve magatartási probléma következményesen eredményezhet tanulási zavart és ellenkezőleg: a tünetek tehát egymásba fonódhatnak, illetve halmozódhatnak.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre

- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A figyelemzavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, pszichopedagógus és/vagy pszichológus közreműködését igényli.

A fejlesztés feladatai

- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében
- A tanuló viselkedésének /kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, verbális megnyilvánulásainak/ megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beillesztésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók sajátos fejlesztésének elvei nem indokolják a NAT követelményeinek módosítását, a tanítási, tanulási folyamat azonban többnyire speciális módszerrel és eszközzel irányított. A tanulók e csoportja ugyanis képes a követelmények minimum vagy annál magasabb szinten történő elsajátítására. Tanulási zavarai - kiegészítő speciális egyéni terápia esetén - kezelhetők.

Kiemelt, minden műveltségi terület keretében megvalósítandó feladat az önismeret, a reális önértékelés kialakítása, a kommunikációs fejlesztés.

Fontos a gyermek egyéni sajátosságait figyelembe vevő, a tantárgy témaköreiből adódó fejlesztési lehetőségek kihasználása minden műveltségi területen.

A súlyos tanulási-, magatartási zavarral küzdő gyermekek esetében különösen a magyar nyelv- és irodalom, a művészetek, és a testnevelés, sport műveltségi területeken adódnak többségében azok a fejlesztési lehetőségek, melyek alkalmazásával csökkenthetők ezen gyermekek hátrányai.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

A pedagógiai rehabilitációt segíti az elsődleges egészségügyi rehabilitáció, mely a

fejlődési zavar jellege szerint a szakorvosi vizsgálat alapján felállított diagnózisnak megfelelő ellátás, terápia.

A pedagógiai rehabilitáció az egyéni/kiscsoportos foglalkozások alkalmával a gyógypedagógus vezetésével, illetve a tanórákba beépített funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, gyakoroltatásával, elmélyítésével szolgálja az eredményes oktatást.

A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakoztatásához szükséges feltételek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

3.6.1.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

A Nkt 4. § 3. értelmében beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, tár- sas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése további személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Megállapítása vagy kizárása a pedagógiai szakszolgálatok hatáskörébe tartozik.

A viselkedési nehézséggel rendelkező gyermekeknek legkisebb az önértékelésük.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek figyelemzavaruk vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni A viselkedési problémának széles a skálája: a visszahúzódástól, izolációtól egészen a figyelemfelkeltésig és rendbontásig terjedhet, különböző súlyossági fokkal

A tanulási nehézség megmutatkozik az alap kultúrtechnikák (olvasás, írás, számolás) elsajátításának ütemében, minőségében, egy vagy több területen. A tanuló nem képes együtt haladni a tananyag feldolgozásában kortársaival, lassabb a megértés.

A tanuló önmaga is kompenzálni kezdi a tanulási sikertelenséget: jó esetben más, a számára könnyebb tantárgyi tevékenységgel, kedvezőtlen esetben extrém magatartással.

A tanulási nehézség következményesen okozhat magatartási problémákat, illetve magatartási probléma, figyelemzavar eredményezhet tanulási kudarcot - a tünetek tehát egymásba fonódhatnak.
Ez differenciált pedagógiai módszerek alkalmazását követeli meg tanórán és a tanórán kívüli feladatok végzése során egyaránt

Az Nkt. 47. § (8) értelmében, ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.
A fejlesztő foglalkozást vezetheti fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, aki egyéni fejlesztési tervet készít, és a foglalkozásokról egyéni haladási naplót vezet

A Nkt. 56. § (1) alapján a tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesítheti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és helyette szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

Tevékenységi formák

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézménnyel, nevelési tanácsadóval, pedagógiai szakszolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal
- kis létszámú iskola előkészítő osztály szervezése
- első osztályban DIFER- mérés
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató foglakozások
- napközi otthon, tanulószoba
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- családlátogatások
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- fejlesztő foglakozások: a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye alapján a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részére fejlesztő foglalkozást kell biztosítani a Nkt. 27. § (5) értelmében biztosított időkeret terhére

Feladatok	Felelősök
Érintett tanulók felmérése, megismerést követő regisztrálás	Nevelőtestület tagjai, gyermekvédelmi felelős
Szakértői vizsgálat, vélemény beszerzése	Igazgatóhelyettes Osztályfőnökök
Személyre szabott pedagógiai eljárások megtervezése, alkalmazása	Nevelési Tanácsadó Pedagógiai Szakszolgálat Szakértő bevonásával a gyermekvédelmi felelős Nevelőtestület tagjai, fejlesztő pedagógus
Pedagógiai eljárások érvényesítése: – kiváltó okok megismerése (iskolán kívüli környezet hatása) – pozitív környezeti hatások célirányos alakítása, létrehozása, – pozitív közösségi hatások célirányos alakítása, létrehozása, – személyiségfejlesztő technikák alkalmazása, együttműködési képesség fejlesztése	A tanulóval kapcsolatban álló (család, diáktársak, pedagógusok, egyéb dolgozók) Nevelési Tanácsadó, szakértő
Szükség esetén a Nevelési Tanácsadó szolgáltatásainak igénybe vétele	Osztályfőnök Gyermekvédelmi felelős
Iskolai közösségi programokba bekapcsolás	Osztályfőnök, szaktanárok, tanítók gyermekvédelmi felelős

3.6.1.3 Kiemelten tehetséges tanulók

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezetten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak.

Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt követelmények szerinti oktatás folyamán nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak.

- **A tehetséggondozás céljai intézményünkben**
  - minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
  - tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
  - a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása,
  - az általános iskolában tanult ismeretek szintézisének biztosítása.

- **A tehetséggondozás feladatai intézményünkben**
  - egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, versenyre felkészítő foglalkozások,
  - hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
  - szakköri foglalkozások szervezése

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő foglalkozási formák

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a nem kötelező (választható) tantárgyak oktatása
- a tehetséggondozó foglalkozások
- az iskolai sportkör
- a szakkörök
- versenyek, vetélkedők (szaktárgyi, sport, kulturális stb.)
- a szabadidős foglalkozások (színház- és múzeumlátogatások)
- a városi könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a továbbtanulás segítése

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tehetség felismerése	- Megfigyelés - A tehetség felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata	Tanító, tanár, osztályfőnök, napközis nevelő, szakkörvezető, felelős szaktanár	Folyamatosan

Tehetség/ képesség fejlesztés (iskolán belül)	- Egyéni fejlesztés - Differenciált óravezetés - Speciális feladatok kiosztása - Szakkörök - Emeltszintű képzések - Versenyeztetés	Fejlesztő pedagógus, Minden pedagógus, Szaktanárok, Osztályfőnökök, Érintett szaktanárok Szaktanárok, tanítók	Folyamatosan
Tehetség/ képesség fejlesztés (iskolán kívül)	- Kapcsolatok kialakítása, (kulturális, zenei intézmények, sportegyesületek,) - Javaslattétel a tehetséges tanulók további fejlődésére - Szakmai programok, kirándulások szervezése a tehetséges tanulók számára	Minden pedagógus Adott szaktanár, tanító, szakkörvezető	Folyamatosan
A fejlesztés hatékonysága, értékelés	- Verseny eredmények összegzése, értékelése - Felvételi eredmények	Iskolavezetés, munkaközösségvezetők, szaktanárok	Félévkor Év végén

3.6.2 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenykedik, akinek alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.
Feladatai:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról

A gyermekvédelmi tevékenysége területei

- a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése
- feltárása
- megszüntetése

A gyermekvédelmi problémák feltárásának célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Alapvető feladatok

- a tanulók problémáinak felismerése
- a probléma okainak feltárása
- jelzés a felmerült problémával kapcsolatban a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek
- segítségnyújtás a problémák megoldásához

Együttműködés

- nevelési tanácsadóval, pedagógiai szakszolgálattal
- gyermekjóléti szolgálattal
- családsegítő szolgálattal
- polgármesteri hivatallal
- gyermekorvossal, védőnőkkel
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal
- rendőrséggel
- nevelőotthonnal

Megvalósítás eszközei

- felzárkóztató foglalkozások
- fejlesztő és logopédiai foglalkozások
- a tehetséggondozó foglalkozások
- az indulási hátrányok csökkentése
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés
- a pályaválasztás segítése
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- a családi életre történő nevelés
- a napközis foglalkozások
- az iskolai étkezési ehetőségek
- az egészségügyi szűrővizsgálatok
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabad-idős tevékenységek, szünidei programok)
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- a szülőkkel való együttműködés
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- drogprevenció

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felderítése	- Tájékozódás - Megfigyelés - Beszélgetés	Gyermekvédelmi felelős, Osztályfőnökök, Szaktanárok, tanítók Védőnő	Szeptember végéig folyamatosan
Szociális hátrányok enyhítése: **- étkezési hozzájárulás,** **- tankönyvvásárlási támogatás,** **- rendkívüli szociális segélyek igénylése az Önkormányzattól,** **- táborozáshoz anyagi segítségnyújtás**	- Felmérés - Információk - Igazolások	Gyermekvédelmi felelős Osztályfőnökök Gazdasági vezető	Folyamatos
Egészséges életmód **Kultúrált szabadidő** **Bűnmegelőzés** **Drogprevenció**	- Előadások - Programok - Beszélgetések - Viták	Gyermekvédelmi felelős Szaktanárok, tanítók Osztályfőnökök Külső előadók Védőnő	Folyamatos
Pontos adminisztráció vezetése. **Statisztikák készítése, értékelés**	Felmérés	Gyermekvédelmi felelős	Folyamatos
- Aktív részvétel iskolai értekezleteken **- Az iskola képviselete külső programokon, rendezvényeken**		Gyermekvédelmi felelős	Folyamatos

- Szükség esetén kapcsolatfelvétel a külső, gyermekeket segítő városi intézményekkel	- Egyeztetés, - Megbeszélés	Gyermekvédelmi felelős	Folyamatos

3.7.5 Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának lehetőségei

- kis létszámú első osztály
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- napközi otthon, tanulószoba
- egyéni foglalkozások
- felzárkóztató-, fejlesztő- és logopédiai foglalkozások
- városi könyvtár, valamint az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- továbbtanulás irányítása, segítése

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	- Képességek felmérése iskolába lépéskor (bemenet mérés) - Képességek felmérése az iskoláztatás során (pl. induktív gondolkodás mérés) - Megfigyelés - Dokumentumelemzés, - Beszélgetés gyerekkel, szülővel, - A tanulók tanulási szokásainak felmérése,	Fejlesztő pedagógus Tanító Szaktanár Osztályfőnök	Tanév eleje
	- Egyéni fejlesztés fejlesztési terv alapján - Differenciált tanóraveze-	Fejlesztő pedagógus	

A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán belül)	tés - Korrepetálás - Napközi, tanulószoba - Mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól, - Kis létszámú osztályok - Tanulásmódszertan, tanulás tanítása	Minden pedagógus Érintett pedagógus Tanító Szaktanár Iskolavezetés	Folyamatos
A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	A tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása	Tanító, szaktanár, Osztályfőnök, Gyermekvédelmi felelős, igazgatóhelyettes	Folyamatos
A fejlesztés hatékonysága, értékelés	- Képességek mérése (kimeneti mérés) - Tesztek újrafelvétele - Dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése) - Megfigyelés - Tanulmányi eredmények elemzése (dokumentumelemzés) - Beszélgetés gyerekkel, szülővel	Tanító Szaktanár Osztályfőnök Fejlesztő pedagógus Iskolavezetés	Folyamatos Tanév vége

A szociális hátrányok enyhítésének lehetőségei

- kis létszámú első osztály
- egyéni képességhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák
- napközi otthon, tanulószoba
- kedvezményes diákétkeztetés

- felzárkóztató fejlesztő és logopédiai foglalkozások
- városi könyvtár, valamint az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- szülők, családok nevelési-, életvezetési problémáinak segítése
- családlátogatások
- továbbtanulás irányítása, segítése
- iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek
- étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek

3.7 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak.

A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon.

A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosít-juk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket

- a házirend,
- a szervezeti és működési szabályzat,
- a pedagógiai program elkészítésekor.

Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal

- ismertetjük a dokumentumok tartalmát,
- biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor **lehetőséget kívánunk biztosítani** arra is, hogy egyes – **a tanulóközösség egészére vonatkozó** – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek **a döntést megelőző véleményezésben**. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

A **diákönkormányzat bevonásával** biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – **részt vehetnek a nevelőtestületnek azon értekezletein, melyeken az iskola munkájának értékelése történik.**

3.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Egy közoktatási intézmény esetében a partner/szereplő fogalmán olyan személyeket, szervezeteket, intézményeket értünk, melyek az intézmény életének résztvevői és ezáltal elvárásaik vannak mind a működéssel, mind az eredményekkel kapcsolatban.
Közvetlen partneri kört alkotnak azok a partnerek, akik az iskola pedagógiai munkájának elsődleges szereplői, ennek a munkának megrendelői, illetve ennek a munkának közvetlen alapozói, folytatói. Tehát a tanulók, a pedagógusok, a pedagógiai munka közvetlen segítői, a szülők, a fenntartó, az óvoda, a középiskola.

Az iskola megítélésénél fő szempont az iskola kapcsolatrendszere. Milyen a tanár-diák kapcsolat? Valóban gyermekközpontú-e az iskola, vagy az intézményközpontú felfogásmód jellemzi? A kapcsolat nem csak a tanulók és pedagógusok közötti kommunikációt jelenti az intézmény életében. A megítélés alapját képezi a szülő és az iskola kapcsolata: érzi-e a szülő, hogy megfelelően tájékoztatják gyermekével kapcsolatban, hogy megértő és segítőkész pedagógusok foglakoznak a rájuk bízott gyerekekkel, hogy odafigyelnek kéréseire, észrevételeire. A fenntartó és az iskola közötti

kapcsolat segítheti vagy gátolhatja az intézmény fejlődését. A kapcsolat, a kommunikáció biztosítja a közös célok elérését, az igények, elvárások megismerését, a teljesülésről, az elégedettségről a visszacsatolásra ad lehetőséget.

Iskolai életünk elsődleges szereplői

- tanulók
- pedagógusok, pedagógia munkát segítők
- szülők
- fenntartó

Tanulók tájékoztatási formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a **diákgyűlésen**, valamint a **diákönkormányzat vezetőségének ülésén**
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és **a diákönkormányzat faliújságján** keresztül
- havi rendszerességű **iskolagyűlésen** diákönkormányzat, igazgató
- az osztályfőnökök folyamatosan az **osztályfőnöki órákon**

- A tanulót fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (**szóban**, illetve a **tájékoztató füzeten keresztül írásban**) tájékoztatják

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik szaktanárral, napközis nevelővel, osztályfőnökkel, nevelőcsoporttal, nevelőtestülettel, az intézmény vezetőjével

Tanulók együttműködési formái

Feladata: tanulóink személyiségének fejlesztése, az együttműködési készségek kialakítása, a kulturált és hatékony kommunikáció elsajátítása.

- Tanórák
  - csoportmunka
  - tanulópár
- Tanórán kívüli tevékenységi formák

- közösségi rendezvények
- tanulópár – napközi/tanulószoba
- közösségi oldalak nyújtotta lehetőségek

Tanulók, pedagógusok együttműködési formái

- Tanórák
- Tanórán kívüli lehetőségek
  - alkalmi beszélgetések
  - célzott négyszemközti/csoportos beszélgetések
  - szakkörök
  - táborok
  - kirándulások/túrák
  - óraközi szünetek

A szülők és a pedagógusok együttműködési formái

- **Választmányi szülői értekezlet, iskolai szintű szülői értekezlet**

  Feladata:
  - A szülők tájékoztatása az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola által felállított követelményekről (intézményvezető és az osztályfőnökök)
- **Családlátogatás**

  Feladata:
  - A gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlődésének, tanulmányi előmenetelének érdekében

- **Szülői értekezlet**

  Feladata:
  - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
  - a szülők tájékoztatása
    - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
    - az országos és helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól
    - a helyi tanterv követelményeiről
    - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
    - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
    - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről

  - az iskola és osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé

- **Fogadóóra**

  Feladata:

  - A szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, a szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

- **Írásbeli tájékoztató**

  Feladata:

  - A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról

- **Fórum**

  Feladata:

  - A leendő első osztályos tanulók szüleinek tájékoztatása (osztálytanítók, iskolavezetés):
    - az iskola életéről, működési rendjéről,
    - az első osztályos tankönyvekről, eszközökről, felszerelésekről,
    - az iskolára felkészítés lehetséges módjairól,
    - segítségnyújtás, tanácsadás a felmerülő problémákkal kapcsolatban.

- **Nyílt tanítási nap**

  Feladata:

  - A szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- **Alkalmi beszélgetések**

  Feladata:

  - azonnali megoldást igénylő problémák megbeszélése

A szülői értekezletek, a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

Pedagógusok közösségei, kapcsolattartási formái

Közösség	Kapcsolattartási forma	Általános feladat
Tantestület	- nevelési értekezlet - évnyitó, félévi, évzáró értekezlet - osztályozó értekezlet - munkaértekezlet - rendkívüli értekezlet	- adott nevelési-oktatási területhez tartozó téma feldolgozása – ismeretszerzés /megoldási terv/intézkedési terv - tervezés, végrehajtás, értékelés, módosítás, megvalósítás
Szakmai munkaközösség	- munkaközösségi értekezlet	- közös minőségi és szakmai munka, annak tervezése, szervezése és ellenőrzése
Időszakos team/csoport	- csoportértekezlet	- adott project megvalósítása (tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés, módosítás, megvalósítás)

- **Nevelési értekezlet**

  Feladata:

  - Bármely nevelési kérdés, probléma - amelyben közös követelményeket kell kialakítani- mélyebb megismerése, megvitatása, megoldási javaslatok gyűjtése
  - Innováció

- **Évnyitó értekezlet**

  Feladata:

  - A nyári időszakban történtek összegzése
  - az új tanév feladatainak kijelölése
  - munkatervi javaslat előterjesztése (igazgató)
  - szervezeti kérdések az új tanévben

- **Félévi értekezlet**

  Feladata:

  - az első félév fontosabb tanulmányi és nevelési kérdéseinek összegzése

- a második félév feladatainak meghatározása

- **Tanévzáró értekezlet**

  Feladata:

  - a tantestület egész évi munkájának elemzése, értékelése
  - az elért eredmények, hiányosságok rendszerezése
  - a nyári szünet feladatainak, ügyeleti rendjének meghatározása
  - előzetes tájékoztatás a következő tanévről

- **Osztályozó értekezlet**
  - A tanulók magatartásának, szorgalmának, tanulmányi előrehaladásának közös állásponton nyugvó értékelése

- **Munkaértekezlet (minden hónap első hétfője)**

  Feladata:

  - az előző hónap feladatainak értékelése
  - aktuális problémák megbeszélése, megoldás keresése
  - aktuális információk átadása
  - adott hónap feladatainak ismertetése

- **Rendkívüli értekezlet**

  Feladata:

  - vis major esetek (fegyelmi, baleset, katasztrófa helyzet…) megoldása
  - sürgős feladat megvitatása, elvégzése

- **Munkaközösségi értekezlet**

  Feladata:

  - aktuális feladatok: pályázatok, tanulmányi versenyek kiírása, szervezése, lebonyolítása
  - segítségnyújtás a munkaközösség tevékenységéről készülő elemzések, értékelések elkészítéséhez
  - segítségnyújtás az éves munkaterv elkészítéséhez
  - fejlesztő munkához módszertani segítségnyújtás
  - az iskolában használható tankönyvek kiválasztása

- **Csoportértekezlet**

  Feladata:

  - adott, időszakos feladattal, projecttel kapcsolatos feladatok előkészítése, tervezése, végrehajtása

3.9 A tanulmányik alatti vizsgák és szabályzatuk

3.9.1 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsgák

- osztályozóvizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga
- különbözeti vizsga

Osztályozó vizsga

- ha fel volt mentve a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet

Pótló vizsga

- ha valamely vizsgáról a tanuló neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné

Javító vizsga

- ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott

Különbözeti vizsga

- a tanuló különbözeti vizsgát abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja

Tanulmányok alatti vizsga általános szabályai

- Abban a nevelési-oktatási intézményben, amellyel a tanuló jogviszonyban áll, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint, független vizsgabizottság előtt lehet letenni
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető
- A tanulmányok alatti vizsga követelményei és az értékelés szabályai a helyi tantervben kerül részletezésre: milyen tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak.
- A vizsgák követelményeit (a helyi tanterv alapján) a munkaközösségek, szaktanárok állapítják meg. (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65§ (5).)
- A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-78.§ alapján kell megszervezni

3.9.2 A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgatárgyak részei

Tantárgy	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Gyakorlati vizsga
Magyar nyelv			
Magyar irodalom			
Történelem			
Idegen nyelv			
Matematika			
Környezetismeret			
Természetismeret			
Biológia			

A vizsgatárgyak követelményei

- A vizsgák követelményeit (a helyi tanterv alapján) a munkaközösségek, szaktanárok állapítják meg (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65§ (5).)
- A továbbhaladáshoz szükséges minimum követelményeket a helyi tanterv tartalmazza

3.10 Az intézménybe történő felvétel és átvétel helyi szabályai

3.10.1 Felvétel/beiratkozás szabályai

- Első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a tanuló az adott naptári évben augusztus 31-ig a hatodik életévét betöltse
- A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok, tanúsító igazolások
  - óvoda szakvélemény
  - nevelési tanácsadó által kiadott iskolaérettségi szakértői vélemény
  - SNI tanulók esetében szakértői bizottsági vélemény
  - a tanuló személyazonosítására alkalmas lakcímet igazoló hatósági igazolvány, mely a személyi azonosítót is tartalmazza
- Az iskolába beadott felvételi kérelmeket 20/2012. (VIII.31.) 24§ (5) EMMI rendelet alapján meghatározott sorrendben kell teljesíteni
- Ha az iskola felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni (20/2012. (VIII.31.) 24§ (5) EMMI rendelet)
- A szülőt megillető szabad iskolaválasztási jog alapján történő felvételi kérelem elbírálása az igazgató hatáskörébe tartozik, s döntéséről írásbeli tájékoztatást küld a szülőnek, aki a számára kedvezőtlen döntés esetén jogorvoslattal élhet
- Az iskola az adott körzethatárain belül minden tanköteles korú gyermeket köteles felvenni
- A beíratás nem köthető felvételi vizsgához
- A két tanítási nyelvű osztályba történő bekerülés az óvodai szakvélemény figyelembe vételével, igazgatói hatáskörbe tartozik (szükség esetén játékos képesség- vizsgálatához köthető)
- A felvételi eljárás rendjét a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által kiadott, adott tanévre vonatkozó eljárásrend szabályozza

3.10.2 Iskolába történő átvétel szabályai

- Tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van –kivéve, ha az iskolatípus változással is jár
- Az angol két tanítási nyelvű osztályba csak angol két tanítási nyelvű osztályból érkező tanuló kerülhet be
- A beiratkozási körzeten kívül lakó gyerekek átvételéről az iskola igazgatója dönt. (a tanuló tanulmányi eredménye alapján, az adott évfolyamra járó tanulók létszámának függvénye alapján…)
- A migráns tanulók évfolyamba történő besorolása igazgatói hatáskörbe tartozik

4. HELYI TANTERV

4.1 A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	***1. évf.***	***2. évf.***	***3. évf.***	***4. évf.***
Magyar nyelv és irodalom	*7*	*7*	*6*	*6*
Idegen nyelvek				*2*
Matematika	*4*	*4*	*4*	*4*
Erkölcstan	*1*	*1*	*1*	*1*
Környezetismeret	*1*	*1*	*1*	*1*
Ének-zene	*2*	*2*	*2*	*2*
Vizuális kultúra	*2*	*2*	*2*	*2*
Életvitel és gyakorlat	*1*	*1*	*1*	*1*
Testnevelés és sport	*5*	*5*	*5*	*5*
Szabadon tervezhető órakeret	***2***	***2***	***3***	***3***
Rendelkezésre álló órakeret	***25***	***25***	***25***	***27***
Tantárgyi engedélyezett többletórakeret	***2***	***2***	***2***	***2***
A tanuló heti kötelező óraszáma és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret differenciája terhére tervezhető további óraszám (osztálybontás, tanóra)	***3***	***3***	***3***	***6***
Heti tanulói terhelhetőség óraszám maximuma	***30***	***30***	***30***	***35***
Tervezhető további időkeret	***22***	***22***	***22***	***20***
Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	***52***	***52***	***52***	***55***
Ntk.27.§(5)bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	***1***	***1***	***1***	***1***

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4

Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**
Tantárgyi engedélyezett többletórakeret	**3**	**3**	**4**	**4**
A tanuló heti kötelező óraszáma és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret differenciája terhére tervezhető további óraszám (osztálybontás, tanóra)	**4**	**4**		
Heti tanulói terhelhetőség óraszám maximuma	**35**	**35**	**35**	**35**
Tervezhető további időkeret	**16**	**16**	**21**	**21**
Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	**51**	**51**	**56**	**56**
Ntk.27.§(5)bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	**1**	**1**	**1**	**1**

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban.

4.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret, illetve a tantárgyi engedélyezett többlet órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+0,5
Idegen nyelvek				2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**2**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**24**	**27**

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam Emelt óraszámú nyelvoktatás				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek	2	2	2	2+2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**2**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**24**	**27**

Hetes óraterv az összevont osztályú tanulócsoportok számára "A"

	1. évfolyam		**3. évfolyam**	
	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló
Magyar nyelv és irodalom	4/148	4/148	3/111	3/111
Idegen nyelv	2/74		2/74	
Matematika	3/111	2/74	2/74	2/74
Környezetismeret	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5
	2. évfolyam		**4. évfolyam**	
Magyar nyelv és irodalom	4/148	4/148	3,5/129,5	3/111
Idegen nyelv	2/74		3/111	
Matematika	3/111	2/74	2,5/92,5	2/74
Informatika			1/37	
Környezetismeret	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5

Hetes óraterv az összevont osztályú tanulócsoportok számára "B"

	1. évfolyam		**3. évfolyam**	
	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló
Magyar nyelv és irodalom	4/148	4/148	3/111	3/111
Idegen nyelv	2/74		2/74	
Matematika	3/111	2/74	2/74	2/74
Környezetismeret	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5
	2. évfolyam		**4. évfolyam**	
Magyar nyelv és irodalom	4/148	4/148	3,5/129,5	3/111
Idegen nyelv	2/74		3/111	
Matematika	3/111	2/74	2,5/92,5	2/74
Informatika			1/37	
Környezetismeret	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5	0,5/18,5

A tanulócsoport összetétele határozza meg az idegen nyelv tanítását. A szabadon tervezett órakeret az idegen nyelv tanítása helyett felzárkóztatásra, illetve a magyar és matematika tantárgyak óraszámainak növelésére használható fel.

Tantárgy	**1.2. évfolyam**			
magyar nyelv és irodalom	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt magyar órák száma 8 óra /hét			288 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		260 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	236 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	24 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		28 óra/tanév

Tantárgy	**3. évfolyam**			
magyar nyelv és irodalom	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt magyar órák száma 7 óra /hét			252 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		227 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	204 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	23 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		25 óra/tanév

Tantárgy	**4. évfolyam**		
magyar	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt magyar órák száma 6,5 óra /hét		234 óra/tanév
		kerettanterv által lefedett időkeret	211 óra/tanév

		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	190 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	21 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		23 óra/tanév

Tantárgy	**1.2.3. évfolyam**			
matematika	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt matematikaórák száma 5 óra /hét			180 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		162 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	150 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	12 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		18 óra/tanév

Tantárgy	**4. évfolyam**			
matematika	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt matematikaórák száma 4,5 óra /hét			162 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		146 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	132 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	14 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		16 óra/tanév

Tantárgy	**4. évfolyam**			
idegen nyelv	**Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt idegen nyelvórák száma 3 óra /hét**			108 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		97 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	87 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	10 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		11 óra/tanév

Szabadon tervezhető órakeret terhére tervezett **informatikaórá**k száma **4.** osztályban 1 óra/hét	
Tematikai egységek	Kerettantervi óraszám
Az informatikai eszközök használata	4
Alkalmazási ismeretek	10
Problémamegoldás inf. eszközökkel	8
Infokommunikáció	4
Az információs társadalom	4
Könyvtári informatika	2
Szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás	4
Összidőkeret	36

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4+0,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Idegen nyelvek emelt óraszám	2	2	2	2
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2+0,5		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1+0,5	1+0,5	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**1,5**	**2**	**2**	**1,5**
Rendelkezésre álló órakeret	**27,5**	**27**	**30**	**29,5**
Tantárgyi engedélyezett többletórakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
többlet óraszámok				
szabadon tervezett óraszámok				

Szabadon tervezhető órakeret terhére tervezett **informatika** órák száma **5.** osztályban 1 óra/hét	
Tematikai egységek	Kerettantervi óraszám
Az informatikai eszközök használata	4
Alkalmazási ismeretek	10
Problémamegoldás inf. eszközökkel	8
Infokommunikáció	4
Az információs társadalom	4
Könyvtári informatika	2
Szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás	4
Összidőkeret	36

Szabadon tervezhető órakeret terhére tervezett **rajz és vizuális kultúra** órák száma 1,5 óra/hét	
3. évfolyam	
Tematikai egységek	Kerettantervi óraszám
Vizuális problémafelvetés	10
Természetszemlélet	15
Alkotómunka, kifejezés	20
Művészettörténet, műalkotás-elemzés	10
Összidőkeret	55

4. évfolyam	
Tematikai egységek	Kerettantervi óraszám
Vizuális problémafelvetés	8
Természetszemlélet	15
Alkotómunka, kifejezés	20
Művészettörténet, műalkotás-elemzés	12
Összidőkeret	55

Tantárgy	**6.7.8. évfolyam**			
Matematika	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt matematikaórák száma 4 óra /hét			144 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		130 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	118 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	12 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		14 óra/tanév

Tantárgy	6. évfolyam			
Természetis-meret	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt természetismeret órák száma 2,5 óra /hét			90 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		81 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	65 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	7 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		9 óra/tanév

Tantárgy	7. évfolyam			
Mag irodalom yar nyelv és	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt magyar órák száma 4 óra /hét			144 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		130 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	118 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	12 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		14 óra/tanév

Tantárgy	8. évfolyam			
Magyar nyelv és irodalom	Szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt magyar órák száma 4,5 óra /hét			162 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		146 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	132 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	14 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		16 óra/tanév

Tantárgy	5.6.7.8. évfolyam			
Idegen nyelv	Tantárgyi engedélyezett többletórakeret terhére megemelt idegennyelvórák száma 5 óra /hét			180 óra/tanév
	ebből	kerettanterv által lefedett időkeret		162 óra/tanév
		ebből	tematikus egységre szánt időkeret	146 óra/tanév
			számonkérésre, ismétlésre javasolt időkeret	16 óra/tanév
		szabad időkeret: elmélyítés, gyakorlás		18 óra/tanév

Két tanítási nyelvű óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+0,5
Angol	5	5	5	2+1+2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**24**	**24**
Tantárgyi engedélyezett többletórakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
A tanuló heti kötelező óraszá-ma és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret differenciája terhére tervezhe-tő további óraszám (osztály-bontás, tanóra)	**3**	**3**	**3**	

Két tanítási nyelvű óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4+0,5
Angol	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2+0,5		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1+0,5	1+0,5	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	**1,5**	**2**	**2**	**1,5**
Rendelkezésre álló órakeret	**27,5**	**26**	**30**	**29,5**
Tantárgyi engedélyezett többletórakeret	**2**	**2**	**2**	**2**

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai_ 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret									1							
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv		2		2			2		3		3	1	3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház											1					
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**22**	**0**	**22**	**0**	**22**	**0**	**23**	**0**	**27**	**0**	**26**	**0**	**28**	**0**	**28**	**0**
Összesített óraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Maximális órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai_ 2021																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret									1		1					
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv		2		2			2		3		3	1	3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**22**	**0**	**22**	**0**	**22**	**0**	**23**	**0**	**27**	**0**	**26**	**0**	**28**	**0**	**28**	**0**
Összesített óraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Maximális órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai_ 2022																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret									1							
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv		2		2		2	2		3		3	1	3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház											1					
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**22**	**0**	**22**	**0**	**22**	**0**	**23**	**0**	**27**	**0**	**26**	**0**	**28**	**0**	**28**	**0**
Összesített óraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Maximális órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai_ 2023																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret									1							
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv		2		2			2		3		3	1	3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház											1					
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**22**	**0**	**22**	**0**	**22**	**0**	**23**	**0**	**27**	**0**	**26**	**0**	**28**	**0**	**28**	**0**
Összesített óraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Maximális órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet a művelődési és köznevelési miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév második szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az iskola – pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a nehéz helyzetű tanulók – a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő és az osztályfőnök javaslata alapján – ingyenesen használhatják.

Az információs bázis a minőségelvű rendszer fontos eleme, amely segít a biztonságos tankönyvkiválasztásban. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A

tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőségelv érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óraterv készítésében
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- a tankönyv mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, írásvetítő-transzparenseket, képmagnó felvételeket készíteni, tudják az említett eszközöket és anyagokat eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

4.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.3.1 Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- A gyermekek fokozatos átvezetése az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- Tanulási módszerek kialakítása

- Iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása, kialakítása

4.3.2 A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok
- Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat
- A belső motiváció kialakítása, elmélyítése
- Változatos tanulásszervezési formák alkalmazása
- A teljesítmények növekedésének elérése érdekében
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- Biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával

4.3.3 Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Kulcskompetenciák megalapozása
- Folyamatos képességfejlesztés
- Együttműködési készség fejlesztése
- Tanulói tudás megalapozása
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele
- Az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása

4.3.4 A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Alapvető feladat

- a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése,
- az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása,
- a pályaválasztásra, pályaorientációra felkészítés

Megvalósítási formák

- Minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszerek és szokások megalapozása;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatása
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- Az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok fokozatosan kialakítása, bővítése
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük

4.4 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja a köznevelési törvény

- § (11) bekezdésében meghatározottak szerint lehetséges: a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- sportszervezet, sportegyesület keretei között igazgatói engedéllyel,

- a kerettanterv testnevelés tárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel.

Mindennapos testnevelés 5 óra/hét[1]		
Évfolyam	**Testnevelés óra**	**Műveltségterület/néptánc oktatása**
1.	4	1
2.	3	2
5.	4	1
6.	3	2
Mindennapos testmozgás 3+2 óra/hét		
Évfolyam	**Testnevelés óra**	**Reggeli/ délutáni sportfoglalkozás (tömegsport, edzés, tenisz, floorball, napközis sportfoglalkozás)**
3.	3+2[2]	2
4.	3	2
7.	3	2
8.	3	2

4.5 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy, foglalkozás iskolánkban

- emelt óraszámú angol nyelvoktatás
- emelt óraszámú német nyelvoktatás
- angol két tanítási nyelvű oktatás
- tanórán kívüli sportfoglalkozások
    - röplabda

[1] Megvalósítása a 2012/2013. tanévtől kezdődően felmenő rendszerben

  - labdarúgás
  - floorball
  - tenisz
- tanórán kívüli foglalkozások
  - második idegen nyelv
  - felvételi előkészítő (magyar, matematika)

A választható tantárgyak esetében a szülőt tájékoztatni kell a tantárgyat tanító pedagógus személyéről. Az adott tanévre választható tantárgyak listája évenként változhat, a mindenkori jogszabály-módosulások illetve az engedélyezett óraszám függvényében.

4.6 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

Feladatok

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítése
  - ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
  - tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
  - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
  - kedvezményes ebéd biztosítása,
  - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele
- A tanulók jogainak fokozott védelme
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztály-főnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás)
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzen alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel

- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

4.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók

- szóbeli felelete,
- írásbeli munkája,
- gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A számonkérés fajtáinak szerepe az értékelésben

Az írásbeli és szóbeli teljesítmény **egyenlő súllyal** szerepel a tanuló minősítésében.
A tanév eleji szintfelmérők diagnosztikus céllal íródnak, melynek értékelése nem érdemjeggyel történik.
A szóbeli és írásbeli számonkérés fajtái változatos gazdagságban állnak a pedagógus rendelkezésére. Megválasztásuk, az értékelés függ a tanulóközösség összetételétől, a tananyagtól.

A magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (1-8. évfolyamon) matematika, társadalmi ismeretek, történelem, természetismeret fizika, kémia, biológia, földünk és környezetünk ellenőrzésénél:

- az 1-4. évfolyamon a félév és az év végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek
- a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak

Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében, minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban:

- az előző pontban felsorolt tantárgyak esetében egy-egy témakörön belül
- a társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, az emberismeret, társadalmi ismeretek és a természetismeret /a 2.-3. évfolyamon/, mozgókép kultúra és média ismeret tantárgyak esetében félévente
- az ének-zene, a dráma, a vizuális kultúra, a számítástechnika, a technika, a háztartástan és gazdálkodás tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva
- A tánc és a testnevelés tárgyak követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk
- A 2. évfolyam második félévében és 3-8. évfolyamon a tanulók teljesítményét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szövegesen értékeljük. A szöveges értékelés mi- nősítése lehet:
    - **KIVÁLÓAN TELJESÍTETT**
    - **JÓL TELJESÍTETT**
    - **MEGFELELŐEN TELJESÍTETT**
    - **FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL**
- Ha a tanuló minősítése az 1. évfolyamon, illetve a 2. évfolyam első félév végén „fel-zárkóztatásra szorul”, az iskolának a szülő bevonásával kell értékelni a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását, akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre

- A második osztály év végén, illetve a harmadik és negyedik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét a hagyományos osztályzás módszerével értékeljük oly módon, hogy a pedagógiai szabadság elvével élve a pedagógus az érdemjegyet szöveges értékeléssel is kiegészítheti
- 5-8. évfolyamon az értékelés félévkor és év végén osztályzattal történik
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményének szöveges értékelésének formájáról a pedagógus önállóan dönthet
- Az értékelési rendszer alapkritériuma: a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének a figyelembevétele

A szöveges értékelés funkciói

- formálás, fejlesztés, ösztönzés
- helyzetfeltárás, visszajelzés és mérés – minősítés nélkül,
- motiválás

A szöveges értékelés és minősítés rendszere és időpontjai

Idő	**1. évfolyam**	**2. évfolyam**	**3. évfolyam**	**4. évfolyam**
1. negyedév	Tájékoztató/ szóbeli értékelés	Szóbeli értékelés		
Félév	Szöveges értékelés/ minősítés	Szöveges értékelés/ minősítés	Osztályzat	Osztályzat
3. negyedév	Szóbeli értékelés			
Év vége	Szöveges értékelés/ minősítés	Osztályzat	Osztályzat	Osztályzat

Szöveges értékelés területei

- Tantárgyi tudás: ismeretek, készségek, képességek

A tantervi követelményeket

  - kiválóan teljesítette az, aki: magyar nyelv és irodalom, matematika és környezetismeret tantárgy témazáró dolgozatait 91-100% arányban teljesítette
  - jól teljesített 75-90%-ig
  - megfelelően teljesített 25-74%-ig

  - felzárkóztatásra szorul, aki 25% alatt teljesített
- Személyiségfejlődés értékelése
- Tanuló megfigyelő képessége
  - egyáltalán nem képes odafigyelni
  - rövid ideig tud
  - életkorának megfelelő ideig tud figyelni
- A tanuló memorizálási képessége
  - mindent elfelejt
  - keveset jegyez meg
  - közepes
  - jó
  - kiváló

Érdemjeggyel történő értékelés

- A második évfolyamon a tanulók év végi a 3-8. évfolyamon a tanulók félévi és év végi osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló, év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel, kell értékelni. Ez alól kivételt képeznek azok a tantárgyak, amelyeknek oktatása egy tanítási cikluson belül csak egy órában történik. E tárgyakból kéthavonta kell legalább egy érdemjeggyel értékelni a tanulókat

Az értékelés lehetséges változatai és kritériumai

Tantárgyi

KITÜNŐ (5) - minősítést kap az a tanuló, ha az adott tantárgyból a tanév során szinte minden szerzett érdemjegye jeles, tanulmányi versenyeken vesz részt és azokon sikeresen szerepel. Készségei, jártasságai, képességei az adott évfolyam követelményeinek maradéktalanul megfelelnek. Képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására. Alkotó módon képes a tananyagot feldolgozni, elsajátítani.

JELES (5) - minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri a tanagyagot, képes azt alkalmazni. Pontosan, szabályosan, saját szavaival fogalmaz, szabadon, önállóan beszél. Képességei, készségei, jártasságai megfelelnek az adott évfolyam követelményeinek.

JÓ (4) - minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget, megbízhatóan, kevés bizonytalansággal. A definíciókat, fogalmakat megtanulja, de nem minden esetben tudja alkalmazni azokat. Képességei,készségei, jártasságai esetleg az adott évfolyamon elvárhatónál valamivel bizonytalanabbak lehetnek.

KÖZEPES (3) - minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői kiegészítésre, segítségre szorul. Ismeretei felszínesek, rövid mondatokban fogalmaz. Készségei, képességei, jártasságai fejlesztésre szorulnak.

ELÉGSÉGES (2) – minősítést kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de rendelkezik a továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, képességekkel, jártasságokkal. Ezekben felzárkóztatásra szorul. Egyszavas válaszokat ad, fogalmakat nem ért. A gyakorlatban képtelen az önálló feladatvégzésre.

ELÉGTELEN (1) – osztályzatot kap az a tanuló, aki a tantárgyi követelményeknek egyáltalán nem tesz eleget.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése, minősítése

- Az értékelés legyen biztató, motiváló, segítségnyújtó
- A sajátos nevelési igényű tanulóknál a szakértői szakvéleményben megfogalmazott differenciált értékelési és a minősítés alóli felmentési javaslatokat figyelembe kell venni
- Az SNI tanulók értékelése, minősítése mindenkor a szakértői vélemény figyelembevételével történik
- Minden esetben egyéni mérlegelést igényel
- A tanuló mentesülhet
    - egyes tantárgyak értékelése és minősítése alól
    - tantárgyrészek értékelése alól
    - tantárgy minősítése alóli mentesítés (a tanulót évközben érdemjeggyel értékeli a nevelő, félévkor, év végén fejlődéséről rövid szöveges értékelést kell készíteni

Az integráló nevelés célja, hogy minden gyermek megkülönböztetés nélkül vehessen részt az intézményes nevelésben.

Tájékoztatási kötelezettség

- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzeten keresztül
- A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek, beírását pótolja
- Minimum1 hónappal (december elején) a félév értékelése előtt a szülőt tájékoztatni kell arról, ha gyermeke bukásra áll (a minimum követelményeket nem tudja teljesíteni)

Egységes értékelés

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében - amennyiben nem központilag meghatározott a ponthatár - a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik.

Teljesítmény	**Érdemjegy**
0-30%	elégtelen (1)
31-50%	elégséges (2)
51-75%	közepes (3)
76-90%	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

Írásbeli beszámoltatás

Az írásbeli beszámoltatás formája	**Funkciója**	**Gyakorisága**	**Rendje**	**Az értékelésben betöltött szerepe**	**Korlátai**
Bemeneti mérés	Szintmérés	szeptember első hete	45 perc		
Év eleji mérés	A továbbhaladáshoz szükséges ismeretanyag	Szeptember második fele	45 perc	Felelet értékű	

	mérése				
Félévi mérés					
Röpdolgozat	Egy kisebb tananyag számonkérése 10-15 percben	Tanóránként	Tanóránként, max. 15 percben	Felelet értékű	
Dolgozat	Egy-egy tananyag számonkérése	Hetente	Max. 45 perc	Felelet értékű	Egy nap max. kettő, előre jelezve
Témazáró					
Év végi felmérés	Az éves tananyag számonkérése	Év végén	Max. 2x45 perc	Szaktantárgyaknál meghatározva	
Kimeneti mérés	szintmérés	Év végén	45 perc		
Központi mérés (városi, országos)	Az adott életkornak megfelelő tudás alkalmazása	Adott időpontban (előre kiírtak szerint)	Max. 4x45 perc	Munkatervben meghatározva	

Értékelés területei

Tanórai viselkedés

- Általános minősítése
- Megfigyelőképessége
- Memória, emlékezőképesség
- Figyelem
- Tanulmányi munkához való viszonya
- Érdeklődés (humán, reál, készségtárgyak)
- Munkavégzés
- Kitartás
- Képesség
- Tájékozottság
- Írásbeli munkája

Társakhoz való viszony

- Barátkozó, segítőkész, szépen beszél társaival, aktív tagja a közösségnek
- Betartja a házirendet, másokkal is betartatja
- Őszinte
- Hibáit elismeri
- Könnyen befolyásolható
- Vezéregyéniség
- Agresszív, durva, csúnyán beszél, csúfolódik
- Verekedős, társait kritizálja
- Keresi a veszélyhelyzeteket
- Magányos, visszahúzódó

Pedagógusokhoz való viszony

- tisztelettudó, illedelmes, segítőkész, barátságos
- sértődékeny, visszabeszél, visszahúzódó, sokszor kell figyelmeztetni

Napközi

Tanulásban

- önálló segítséget ritkán igényel

- irányításra van szüksége
- segítségre szorul
- önálló munkára képtelen
- figyelme elkalandozik
- csak rövid ideig képes koncentráltan dolgozni
- szorgalmas
- kötelességtudó
- csak ösztönzésre kezd hozzá a munkához
- csak többszöri felszólításra kezdi el a munkát

Munkafegyelme

- kitartó
- kiváló
- közepes
- gyenge

Munkavégzése

- egyenletes
- lassú
- írásbeli munkáját gondosan készíti el
- munkája esztétikus
- pontosságra, helyességre törekszik
- hanyag
- hibátlanul dolgozik
- kevés hibával dolgozik
- sok hibával dolgozik
- csendben tanul
- keveset beszélget
- állandó beszélgetésével zavarja a társait
- szívesen segít társainak

Egyéb foglalkozások

- szervezett foglalkozásokon szívesen vesz részt
- szervezett foglalkozásokon nem vesz részt szívesen

- érdeklődő
- kezdeményező
- félénk
- visszahúzódó
- elutasító
- rendbontó
- kötekedő
- nem szívesen vesz részt a ….. foglalkozáson

Étkezés

- fegyelmezett az étkezés ideje alatt
- tiszteli az iskola dolgozóit és munkájukat
- evőeszközöket helyesen használja
- evőeszközöket helytelenül használja
- vigyáz környezete tisztaságára, rendjére
- nem vigyáz környezete tisztaságára, rendjére
- étvágya jó
- étvágytalan
- válogat
- lassan eszik
- gyorsan eszik
- levest keveset, ritkán eszik
- étkezés közben nem beszélget
- étkezés közben ritkán beszélget
- étkezés közben gyakran, állandóan beszélget

Magatartás

- tisztelettudó
- köszön a napszaknak megfelelően
- illedelmes
- előzékeny
- barátságos
- közvetlen

- segítőkész
- udvarias
- fegyelmezett
- kiegyensúlyozott
- visszahúzódó
- agresszív
- kötekedő
- tiszteletlen
- társaival durva, esetenként hangos
- illetlen kifejezéseket nem használ
- illetlen kifejezéseket ritkán használ
- illetlen kifejezéseket gyakran használ

A második évfolyamon az év végi bizonyítványba, illetve a harmadik – nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványba a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- **második évfolyamon**: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezet-ismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés
- **harmadik évfolyamon**: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés
- **negyedik évfolyamon**: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, informatika, környezetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés
- **ötödik évfolyamon**: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, éne-zene, rajz, technika, testnevelés
- **hatodik évfolyamon**: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, földrajz, biológia, fizika, ének-zene, rajz, technika, testnevelés
- **hetedik évfolyamon:** magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, földrajz, biológia, fizika, kémia, ének-zene, rajz, technika, testnevelés
- **nyolcadik évfolyamon**: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, földrajz, biológia, fizika, kémia, ének-zene, rajz, technika, testnevelés

4.8 Az otthon felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

- A házi feladatok legfontosabb funkciója
  - a feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség – és képesség-fejlesztés
  - a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása
  - önállóságra, kötelességtudatra, rendszerességre nevelés
- A házi feladat típusai
  - szóbeli (elmélet, memoriter, lényegkiemelés)
  - írásbeli (feladatmegoldás, másolás, kiselőadás)
  - gyűjtőmunka
- **Házi feladat adásának korlátai**
  - Az első – negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére, valamint a tanítási szünetek idejére csak szorgalmi feladatot és gyűjtőmunkát kaphatnak;
  - Az ötödik – nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot, csak szorgalmi feladatot kaphatnak, és gyűjtőmunkát végezhetnek;
  - A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni
  - A házi feladat elkészítésének maximális időtartama
    - 1-2. osztály 0,5 óra/nap
    - 3-4. osztály 1,5 óra/nap
    - **5-8. osztály 2-2,5 óra/nap**
- **Differenciálás**
  - Azon tanulókat, akik versenyre készülnek, illetve egy adott tantárgy, vagy témakör iránt aktívan érdeklődnek, egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal kell segíteni
  - A sajátos nevelési igényű tanulók szakvéleménye meghatározza a házi feladat adásának szabályait

4.9 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

Csoportbontás célja

- ismereteket elmélyítése
- kommunikációs készségek fejlesztése
- tanulók tudásának megalapozása

Csoportbontás területei

- idegen nyelvi órák
- informatika (23 fő feletti osztályban)
- felvételi tantárgyak (8. o magyar-matematika)
- célnyelv, célnyelven tanított tantárgyak[3] (két tanítási nyelvű oktatás osztályaiban)

Egyéb foglalkozások szervezése

- Szakkörök, foglalkozási körök szülői, tanulói kérésre szervezhetők
- Minden év május 15-ig kell az igényfelmérést elkészíteni
- Jelentkezések számának minimuma 6 fő
- A részvételi szándékot írásos formában kell dokumentálni
- A jelentkezés egy tanévre szóló kötelezettséget jelent a tanuló számára
- A tanulók maximum kettő szakkör munkájában vehetnek részt
- A szakkört tartó pedagógus személyéről tájékoztatást kell nyújtani a szülők, tanulók felé

4.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérésének módjai

[3] A készségtárgyak kivételével 4/2013. (I.11.) EMMI rendelet 6.§ (2)

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelésórákon. A mérési eredmények összehasonlító kiértékelése a tanév végéig, munkaértekezlet keretében történik.

Alapmérések

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással

- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával
- Kar-, törzs- és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labdalökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig
- A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig

Általános szabályok

- A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük
- A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak
- A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke
- A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek
- Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik
- A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le
- A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák

Iskolaorvosi teendők

- A tanulók kötelező orvosi szűrővizsgálata
- Kiszűrt gyermekek részére beutalók megírása, a probléma figyelemmel kísérése
- Szűrővizsgálat alkalmával egyedi felvilágosítás, a probléma megoldása
- Védőoltás lebonyolítása
- Gyógytestnevelésre javaslattétel

Iskola védőnői teendők

- Az iskolába érkező gyermekek egészségügyi törzslapjának dokumentálása, oltási nyilvántartó készítése
- Iskolába érkező és iskolából távozó gyermekek nyomon követése
- Osztály-szűrővizsgálat szervezése, lebonyolítása (súly, magasság, ki-be légzés, vér-nyomás, látás, színtévesztő vizsgálat, aktuális betegségek dokumentálása.)
- Veszélyeztetett füzet készítése (vezetése)
- Gyógy-testnevelési beosztás készítése
- Védőoltások előkészítése, lebonyolítása
- Jelentéskészítés havi szinten
- Tisztasági vizsgálat végzése
- Felvilágosító órák tartása igény szerint osztályonként
- Gyógyszerigénylés készítés

4.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Cél

4.12.1 Az iskola egészségnevelési elvei

- tanulóink egészséges életmód szemlélettel rendelkezzenek

Feladat

Az egészséges életmódra nevelés keretében képességek és készségek fejlesztése

  - érzelmek alkotó kezelése
  - stresszkezelés
  - önismeret, önbecsülés megerősítése
  - célok megfogalmazása és kivitelezése
  - konfliktuskezelés
  - problémamegoldás, döntéshozás
  - kortárscsoport nyomásának kezelése
  - segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése
  - elutasítási készségek fejlesztése

- Egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása
- Egészséges életstílusok elterjesztése
- Olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltét-

eleinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától

Feldolgozható témakör-javaslatok

- A helyes táplálkozás jelentősége
- A rendszeres testmozgás jelentősége és nevelési módszere
- A higiéniás magatartás kialakítása
- Tartózkodás az egészségkárosító anyagoktól

4.12.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat.

Cél

- Tanulóink környezettudatos szemlélettel rendelkezzenek

Feladat

- A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése

Első és második évfolyam

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természetközeliség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása

Alkalmazott munkaformák, tevékenységek

- tanórák - természetismeret, biológia, földrajz, magyar, fizika, kémia tantárgyak valamint az az osztályfőnöki - témakörei által nyújtott lehetőségekre építés
- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások

- osztályonként egy-egy gyalog túra a környékre a környezeti értékek felfedezésére
- Csákvári-emléktúra
- Madarak és fák napja alkalmából történő megemlékezés a környezetvédelemmel kapcsolatos játékos vetélkedővel, akadályversennyel
- „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a településen
- csatlakozás országos elletve helyi szintű szemétgyűjtési akciókhoz
- szárazelemgyűjtése az iskolában
- szelektív hulladékgyűjtés
- látogatás miskolci Vadaspark, Erdőkövesd arborétum, Szalajka-völgy, tan- ösvény

4.13 A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának értékelése/minősítése az 1-8. évfolyamon

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- rossz (2)

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.
A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás értékelésének és minősítésének szempontjai
Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti

- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- feladatait nem teljesíti minden esetben
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője vagy megrovása van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt

- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges

A tanulók szorgalmának értékelése/minősítése az 1-8. évfolyamon

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- hanyag (2)

A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi

A 2-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A szorgalom értékelésének/minősítésének szempontjai Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- a taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való

részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, akinek:
- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félév vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Jutalmazás, dicséret

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vesz részt, vagy

- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti

Az iskolai jutalmazás formái

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Dicséret

- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
  - szaktárgyi teljesítményért
  - példamutató magatartásért
  - kiemelkedő szorgalomért
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át

- Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet az iskola közössége előtt vehetnek át
- A megyei versenyeken és vetélkedőkön az első három helyezést elért tanulók igazgatói dicséretben részesülnek
- Országos versenyen és vetélkedőn részvevő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Figyelmeztetés, megrovás, intés

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy

- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben, lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- ügyeletes pedagógusi figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Alapvető elvek

- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel- el lehet térni.
- A büntetést írásba kell foglalni és ezt a szülő tudomására, kell hozni

5. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program érvényességi ideje: 2019.09.01-től

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja
- A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását
- 2013 áprilisában a nevelőtestület elvégezte a pedagógiai program teljes – minden

fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén módosítását

A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására:
   - az intézmény igazgatója, intézményegység-vezető, tagintézmény-vezetők
   - a nevelőtestület bármely tagja
   - a nevelők szakmai munkaközösségei
   - az iskola fenntartója tehet javaslatot
2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé
3. A módosított programot, a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
   - az iskola fenntartójánál
   - az iskola honlapján
   - az intézményi igazgatójánál, intézményegység-vezetőnél

2. sz. melléklet

Melléklet

A közösségfejlesztési tevékenység keretei

Intézményünk a Köznevelési Törvénnyel[1] összhangban vállalja, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba. Ebben a közösségfejlesztő folyamattevékenységben tudatosan felhasználható a TÁMOP 3.1.4/B-13-1-2013-0001 project Partnerség és hálózatosodás moduljának módszertani segédanyaga, amit rendelkezésünkre bocsájtanak.

Cél

Megoldásközpontú közösségi együttgondolkodás eredményeként

- a tanulók közösségi aktivitása nő
- a lemorzsolódó tanulók száma csökken
- a pályaorientációs tevékenységünk új eszközökkel gyarapodik
- a tanulók motivációja hatékonyabbá válik
- minőségi szabadidős programokat kínálunk

Feladat

Szakmai együttgondolkodások szervezése

- szülői szervezet vezetőivel
- szakmai szervezetekkel
- civil szervezetekkel
- társintézmények vezetőivel
- nevelőtestület tagjaival
- DÖK képviselőivel

Eszközök

- szakmai kerekasztal (évi két alkalom)
- intézményi programok szervezése partneri együttműködéssel
- intézményi programok lebonyolítása partneri részvétellel

[1] 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

- szakmai kerekasztal (évi két alkalom)
- intézményi programok szervezése partneri együttműködéssel
- intézményi programok lebonyolítása partneri részvétellel

3. sz melléklet

A Pedagógiai Program módosításainak véleményezése, elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógia Program módosításait a Diákönkormányzat 2015. augusztus 31-ei ülésén megismerte, véleményezte, elfogadását javasolta.

Bélapátfalva, 2015. augusztus 31.

Ferencz Olívia
DÖK segítő pedagógus

A Pedagógiai Program módosításait a Szülői Szervezet választmánya 2015. augusztus 31-ei ülésén megismerte, véleményezte, elfogadásra javasolta.

Bélapátfalva, 2015. augusztus 31.

Bartáné Kriston Krisztina
Bartáné Kriston Krisztina
választmányi elnök

A Pedagógia Program módosításait a nevelőtestület megismerte, véleményezte és elfogadta.

Bélapátfalva, 2015. augusztus 31.

A tantestület nevében:

Csáti Ferencné
munkaközösségvezető

A Pedagógia Programot jóváhagyta:

Bélapátfalva, 2015. augusztus 31.

Dorkóné Barta Edit
intézményvezető

2. Boldogságóra Program

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.”

Prof. Dr. Bagdy Emőke a Boldogságóra program fővédnöke

Cél

Tanulóink egészséges önbizalommal, reális önértékeléssel rendelkeznek, képesek a pozitív életszemléletre, egymás elfogadására. Társas kapcsolataikat a segítőkészség és a tisztelet jellemzi.

A pedagógusok ismerik a pozitív pszichológia módszereit és sikeresen alkalmazzák azokat.

Tematika

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Megvalósítás módja

Havi rendszerességgel, az osztályszintű közösségi délutánok keretében.

Résztvevők	Évfolyam	Létszám
Tanulók	1-8.	178
Osztálytanítók	1-4.	4
Osztályfőnökök	5-8.	6

3. Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1−4. osztályban kerül bevezetésre a 2019/2020-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;

- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!*** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában

- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én" erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;

- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.

- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.
-

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „**Élménysuliban”** minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még **az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.**

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és

felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal v**értezi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák s**okszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazásár**a, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben

fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. **A digitális alapú alprogram (DA)**

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár" habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák" tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához

- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (összes komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **5 alkalommal 45 perces** foglalkozás keretén belül a nap elején valósul meg. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő,** jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.** Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a

tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről,

az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és elektronikus formába történik.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- A Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%**-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a ***DFHT tanítási-tanulási stratégiának*** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- **10-30%**-ban pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások és** a „Te órád” többnyire a délutáni idősávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. **Időkeretek:**

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. **Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása**

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a ***délelőtti*** és ***délutáni*** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan 16:00 óráig tartsanak, továbbá 16:35ig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak egyéb szakköri foglalkozás vagy "Te órád" biztosítható.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád"

RÁ – ráhangolódás

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam KAP					
Tantárgyak	**1.évf.**	**2.évf.**	**3.évf.**	**4.évf.**	**5.évf.**
Ráhangolódás	**5**	**5**	**5**	**5**	**1**
Alprogrami foglalkozás	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4
Idegen nyelvek	2	2	2	2+1+1	3
Matematika	4	4	4	4	4
Történelem					2
Hon- és népismeret					1
Erkölcstan	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1	-
Természettudomány					2
Ének-zene	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Informatika				1	1
Osztályfőnöki					1
Szabadon tervezett órakeret	**2**	**2**	**2**	**3**	**1**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**	27
Engedélyezett heti időkeret	**52**	**52**	**52**	**55**	**51**

Pedagógiai Program

A módosított Pedagógiai Programot a nevelőtestület véleményezte, elfogadta, jóváhagyását javasolja.

Bélapátfalva, 2020. 08.24.

Csáti Ferencné
of. munkaközösség vezető

A módosított Pedagógiai Programot a Szülői Szervezet véleményezte, elfogadta, jóváhagyását javasolja.

Bélapátfalva, 2020.08.29.

Bartáné Kriston Krisztina
Szülői Szervezet vezetője

A módosított Pedagógiai Programot a Diákönkormányzat véleményezte, elfogadta, jóváhagyását javasolja.

Bélapátfalva, 2020.08.29.

Ferencz Olívia
DÖK támogató pedagógus

A Pedagógiai Programot jóváhagyta:

Bélapátfalva, 2020.09.01.

Dorkóné Barta Edit
intézményvezető

154